

III

(Prípravné akty)

RADA

**POZÍCIA RADY (EÚ) č. 15/2021 V PRVOM ČÍTANÍ NA ÚČELY PRIJATIA NARIADENIA
Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Erasmus+: program Únie pre vzdelávanie
a odbornú prípravu, mládež a šport a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 1288/2013**

Prijatá Radou 13. apríla 2021

(Text s významom pre EHP)

(2021/C 172/01)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 165 ods. 4 a článok 166 ods. 4,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Investovanie do vzdelávacej mobility pre všetkých bez ohľadu na pôvod a prostriedky a do spolupráce a rozvoja inovačných politík v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu je kľúčom k budovaniu inkluzívnych, súdržných a odolných spoločností a k zachovaniu konkurencieschopnosti Únie, a v kontexte rýchlych a hlbokých zmien vyvolaných technologickou revolúciou a globalizáciou o to dôležitejšie. Takáto investícia navyše prispieva aj k posilneniu európskej identity a hodnôt a k demokratickejšej Únii.
- (2) Komisia vo svojom oznámení zo 14. novembra 2017 s názvom „Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou“ predstavila svoju víziu práce na zriadení európskeho vzdelávacieho priestoru, v ktorom by vzdelávaniu nebránili štátne hranice. V uvedenom oznámení sa stanovila vízia Únie, v ktorej by sa pobyt v inom členskom štáte na účely štúdia a vzdelávania v akejkoľvek forme či prostredí stal normou, kde by sa ľudia bežne okrem materčiny dohodovorili dvomi ďalšími jazykmi a kde by ľudia mali silný pocit o svojej identite ako Európania, ako aj silné povedomie o kultúrnom dedičstve a rozmanitosti Európy. V uvedenej súvislosti Komisia zdôraznila potrebu podporiť osvedčený program Erasmus+ vo všetkých kategóriách učiacich sa, ktoré už pokrýva, s cieľom osloviť učiacich sa s nedostatkom príležitostí.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 194.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 168, 16.5.2019, s. 49.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 28. marca 2019 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a pozícia Rady v prvom čítaní z 13. apríla 2021. Pozícia Európskeho parlamentu z ... (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku).

- (3) Význam vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže pre budúcnosť Únie sa odráža v oznámení Komisie zo 14. februára 2018 s názvom „Nový, moderný viacročný finančný rámec, ktorý Európskej únii umožní efektívne naplniť priority po roku 2020“. V uvedenom oznámení sa zdôraznila potreba splniť záväzky prijaté členskými štátmi na sociálnom samite pre spravodlivé pracovné miesta a rast, ktorý sa uskutočnil v Göteborgu 17. novembra 2017, a to aj prostredníctvom úplnej implementácie Európskeho piliera sociálnych práv, ktorý 17. novembra 2017 slávnostne vyhlásili a podpísali Európsky parlament, Rada a Komisia ⁽⁴⁾ a jeho zásady č. 1 týkajúcej sa vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania. V uvedenom oznámení sa zdôraznila potreba zintenzívniť mobilitu a výmeny, a to aj prostredníctvom značne posilneného, inkluzívneho a rozšíreného programu Erasmus+, ako o to požiadala Európska rada vo svojich záveroch zo 14. decembra 2017.
- (4) V zásade č. 1 Európskeho piliera sociálnych práv sa stanovuje právo každého človeka na kvalitné a inkluzívne vzdelávanie, odbornú prípravu a celoživotné vzdelávanie, aby si udržal a získal zručnosti, ktoré mu umožnia plne sa zapojiť do života spoločnosti a úspešne zvládať zmeny postavenia na trhu práce. V Európskom pilieri sociálnych práv sa takisto objasňuje význam kvalitného vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve a zabezpečenia rovnakých príležitostí pre všetkých.
- (5) Vedúci predstavitelia 27 členských štátov v Bratislavskej deklarácii, podpísanej 16. septembra 2016, zdôraznili svoje odhodlanie poskytnúť mládeži lepšie príležitosti. V Rímskej deklarácii, podpísanej 25. marca 2017, sa vedúci predstavitelia 27 členských štátov a Európskej rady, Európskeho parlamentu a Komisie zaviazali usilovať sa o vytvorenie takej Únie, v ktorej mladí ľudia získajú to najlepšie vzdelanie a najlepšiu odbornú prípravu a v ktorej budú môcť študovať a nájsť si prácu na celom kontinente, a ktorá chráni naše kultúrne dedičstvo a podporuje kultúrnu rozmanitosť.
- (6) V správe Komisie z 31. januára 2018 o hodnotení programu Erasmus+ (2014 – 2020), zriadenom nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1288/2013 ⁽⁵⁾ (ďalej len „program na roky 2014 – 2020“), v polovici jeho trvania, sa potvrdilo, že vytvorenie jednotného programu pre vzdelávanie a odbornú prípravu, mládež a šport viedlo k významnému zjednodušeniu, racionalizácii a synergiám v riadení uvedeného programu, ale uzavrelo sa, že na konsolidáciu zvýšenej efektívnosti programu na roky 2014 – 2020 boli potrebné ďalšie zlepšenia. V rámci konzultácií na účely uvedeného hodnotenia programu v polovici jeho trvania a konzultácií o budúcom programe členské štáty a zainteresované strany dôrazne vyzvali na kontinuitu, pokiaľ ide o rozsah pôsobnosti programu Erasmus+, jeho štruktúru a mechanizmy jeho realizácie, pričom vyzvali na viaceré zlepšenia, napríklad aby bol program Erasmus+ inkluzívnejší, jednoduchší a pre prijímateľov lepšie zvládnuteľný. Členské štáty a zainteresované strany tiež vyjadrili svoju plnú podporu tomu, aby bol program Erasmus+ naďalej integrovaný a opieral sa o model celoživotného vzdelávania. Európsky parlament vo svojom uznesení z 2. februára 2017 o vykonávaní programu Erasmus+ ⁽⁶⁾ privítal integrovanú štruktúru programu na roky 2014 – 2020 a vyzval Komisiu, aby plne využila potenciál dimenzie celoživotného vzdelávania uvedeného programu posilnením a podporou medzisektorovej spolupráce v programe Erasmus+. Členské štáty a zainteresované strany tiež zdôraznili potrebu ďalšieho posilnenia medzinárodného rozmeru programu Erasmus+.
- (7) V rámci otvorenej verejnej konzultácie z roku 2018, týkajúcej sa financovania z prostriedkov Únie v oblasti hodnôt a oblasti mobility, sa kľúčové zistenia správy o hodnotení programu na roky 2014 – 2020 v polovici trvania potvrdili a zároveň sa zdôraznila potreba, aby bol budúci program inkluzívnejší, ďalej sa prioritne zameriaval na modernizáciu systémov vzdelávania a odbornej prípravy a posilňoval priority týkajúce sa podpory európskej identity, aktívneho občianstva a účasti na demokratickom živote.
- (8) Komisia vo svojom oznámení z 2. mája 2018 s názvom „Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje – viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027“ vyzvala, aby sa v ďalšom finančnom rámci zvýšili investície do ľudí a prehĺbilo zameranie na mládež. Komisia v uvedenom oznámení uznala, že program Erasmus+ je jedným z najvýraznejších úspechov Únie. Komisia vo svojom oznámení z 27. mája 2020 s názvom „Rozpočet EÚ umožňujúci realizáciu plánu obnovy Európy“ uznala úlohu programu Erasmus+ pri zvyšovaní odolnosti Únie

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 428, 13.12.2017, s. 10.

⁽⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1288/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa zriaďuje „Erasmus+“: program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport, a ktorým sa zrušujú rozhodnutia č. 1719/2006/ES, č. 1720/2006/ES a č. 1298/2008/ES (Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 50).

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ C 252, 18.7.2018, s. 31.

a riešení sociálnych a hospodárskych výziev. Potvrdila tiež svoje odhodlanie výrazne posilniť program Erasmus+. Umožnilo by to väčšiemu počtu ľudí presťahovať sa do inej krajiny za vzdelávaním alebo za prácou a umožnilo by to usilovať sa o inklúziu a zapojenie viac osôb s nedostatkom príležitostí.

- (9) V tejto súvislosti treba zriadiť Erasmus+, program Únie pre vzdelávanie, odbornú prípravu, mládež a šport (ďalej len „program“), ako nástupcu programu na roky 2014 – 2020. Mal by sa posilniť integrovaný charakter programu na roky 2014 – 2020, ktorý zahŕňa vzdelávanie vo všetkých kontextoch, či už formálnom, neformálnom alebo informálnom, a vo všetkých etapách života, aby sa podporili flexibilné vzdelávacie dráhy, čím by sa umožnilo ľuďom získavať a zlepšovať vedomosti, zručnosti a kompetencie, ktoré sú potrebné na osobný rozvoj, a zvládanie výziev a čo najlepšie využitie príležitostí 21. storočia.
- (10) Program by sa mal zriadiť na obdobie siedmich rokov, aby sa jeho trvanie zosúladiť s trvaním viacročného finančného rámca na roky 2021 až 2027 stanoveného nariadením Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 ⁽⁷⁾ (ďalej len „VFR na roky 2021-2027“).
- (11) Program by mal byť vybavený takými mechanizmami, ktoré mu umožnia stať sa ešte užitočnejším pri plnení politických cieľov a priorít Únie v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu. Jednotný prístup založený na celoživotnom vzdelávaní je dôležitý na to, aby ľudia zvládali prechod medzi rôznymi etapami počas svojho života. Takýto prístup by sa mal podporovať účinnou medzisektorovou spoluprácou. V záujme rozvíjania takéhoto prístupu by sa v nasledujúcom programe malo zachovať úzke prepojenie s celkovým strategickým rámcom pre politickú spoluprácu Únie v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy a mládeže vrátane politických programov pre školy, vysokoškolské vzdelávanie, odborné vzdelávanie a prípravu a vzdelávanie dospelých a zároveň by sa mali posilňovať a rozvíjať nové synergie s inými súvisiacimi programami a oblasťami politiky Únie.
- (12) Program je kľúčovou zložkou budovania európskeho vzdelávacieho priestoru. Komisia v nadväznosti na svoje oznámenie zo 14. novembra 2017 s názvom „Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou“ opätovne pripomenula vo svojom oznámení z 30. septembra 2020 o vytvorení európskeho vzdelávacieho priestoru do roku 2025, že program Erasmus+ je naďalej kľúčový pri dosahovaní cieľov v oblasti kvalitného a inkluzívneho vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania a pri príprave Únie na zvládnutie digitálnej a zelenej transformácie. Program by mal byť vybavený takými mechanizmami, aby prispieval k rámcu nasledujúcemu po strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave a k aktualizovanému Európskemu programu v oblasti zručností pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť stanovenom v oznámení Komisie z 1. júla 2020 so spoločným záväzkom v prospech strategického významu zručností, kľúčových kompetencií a vedomostí na udržanie pracovných miest a podporu rastu, konkurencieschopnosti, inovácie a sociálnej súdržnosti v súlade s odporúčaním Rady z 22. mája 2018 ⁽⁸⁾. Program by mal prispievať k realizácii akčného plánu digitálneho vzdelávania, stanoveného v oznámení Komisie z 30. septembra 2020 s názvom „Akčný plán digitálneho vzdelávania 2021 – 2027: Prispôbenie vzdelávania a odbornej prípravy digitálnemu veku“. Program by mal reagovať na potrebnú digitálnu transformáciu vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu. Program by tiež mal byť oporou pre členské štáty pri dosahovaní cieľov Parížskej deklarácie zo 17. marca 2015 o podpore občianstva a spoločných hodnôt, ako sú sloboda, tolerancia a nediskriminácia, prostredníctvom vzdelávania.
- (13) V súlade so stratégiou Európskej únie pre mládež na roky 2019-2027 ⁽⁹⁾, rámcom pre európsku spoluprácu v oblasti mládeže na roky 2019 – 2027 založeným na oznámení Komisie z 22. mája 2018 s názvom „Zapájať mladých ľudí, spájať ich a posilňovať ich postavenie: nová stratégia EÚ pre mládež“, by sa prostredníctvom programu mala podporovať kvalitná práca s mládežou, nástroje a systémy na odbornú prípravu pracovníkov s mládežou, potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, a kvalitné prístupy na posilnenie postavenia mládežníckych organizácií. Programom by sa mal podporiť inkluzívny a široký Európsky dialóg s mládežou, ktorého priority vychádzajú z potrieb mladých ľudí.

⁽⁷⁾ Nariadenie Rady (EÚ, Euratom) 2020/2093 zo 17. decembra 2020, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 11).

⁽⁸⁾ Odporúčanie Rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1).

⁽⁹⁾ Ú. v. EÚ C 456, 18.12.2018, s. 1.

- (14) V programe by sa mal zohľadniť príslušný pracovný plán Európskej únie pre šport, ktorý je rámcom spolupráce na úrovni Únie v oblasti športu. Mala by sa zabezpečiť konzistentnosť a komplementárnosť medzi príslušným pracovným plánom Európskej únie pre šport a akciami v oblasti športu podporovanými v rámci programu. Je potrebné zamerať sa najmä na šport pre všetkých, keďže šport zohráva významnú rolu pri podpore pohybovej aktivity a zdravého životného štýlu, medziľudských vzťahov, sociálneho začleňovania a rovnosti. Programom by sa mala podporiť vzdelávacia mobilita pracovníkov v športe, v prvom rade v športe pre všetkých. Aj pracovníci v inej oblasti ako je šport pre všetkých vrátane tých, ktorí sa venujú dvojitej športovej a nešportovej kariére, môžu zlepšiť dopad vzdelávania a prenos vedomostí na pracovníkov a organizácie športu pre všetkých. Programom by preto malo byť možné podporiť aj príležitosti v oblasti vzdelávacej mobility pre pracovníkov v inej oblasti ako je šport pre všetkých, ak účasť takýchto pracovníkov môže byť prínosom pre šport pre všetkých. Program by mal prispieť k podpore spoločných európskych hodnôt prostredníctvom športu, dobrej správy a integrity v športe, udržateľného rozvoja a vzdelávania, odbornej prípravy a zručností v športe a prostredníctvom športu. Neziskové športové podujatia podporované programom by mali mať európsky rozmer a vplyv.
- (15) Programom by malo byť možné podporiť všetky študijné odbory a najmä by mal prispieť k posilňovaniu inováčnej kapacity Únie podporou činností, ktoré pomáhajú ľuďom rozvíjať vedomosti, zručnosti, kompetencie a postoje, ktoré potrebujú vo výhľadovo orientovaných študijných odboroch alebo oblastiach, ako sú veda, technika, inžinierstvo, humanitné vedy, a matematika, zmena klímy, ochrana životného prostredia, udržateľný rozvoj, čistá energia, umelá inteligencia, robotika, analýza údajov, dizajn a architektúra a digitálna a mediálna gramotnosť. Inovácia sa môže podporovať prostredníctvom všetkých akcií vzdelávacej mobility a spolupráce riadených či už priamo, alebo nepriamo.
- (16) Synergiami s programom Horizont Európa, zriadeným nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/...⁽¹⁰⁾ (*) (ďalej len „program Horizont Európa“), by sa malo zabezpečiť, aby sa kombinované zdroje z programu a programu Horizont Európa využívali na podporu činností zameraných na posilnenie a modernizáciu európskych inštitúcií vysokoškolského vzdelávania. Z programu Horizont Európa sa v prípade potreby doplní podpora programu určená na iniciatívu Európske univerzity v rámci vývoja nových spoločných a integrovaných dlhodobých a udržateľných stratégií v oblasti vzdelávania, výskumu a inovácie. Synergie s programom Horizont Európa pomôžu podporiť integráciu vzdelávania a výskumu, a to najmä v inštitúciách vysokoškolského vzdelávania.
- (17) Nové a vznikajúce technológie ponúkajú významné príležitosti pre vzdelávanie a výmenu a počas pandémie ochorenia COVID-19 sa ukazujú ako osobitne dôležité. Okrem fyzickej vzdelávacej mobility, ktorá zostáva hlavnou akciou programu, by sa mali podporovať virtuálne formáty, ako je virtuálne vzdelávanie, s cieľom doplniť alebo podporiť fyzickú vzdelávaciu mobilitu, ponúknuť zmysluplné príležitosti na vzdelávanie pre tých, ktorí nie sú schopní fyzicky sa presťahovať do inej krajiny, ako je ich krajina pobytu, alebo podporovať výmeny prostredníctvom inováčných vzdelávacích formátov. V relevantných prípadoch by sa v rámci programu mala podporovať virtuálna spolupráca. Komisia by mala tam, kde je to možné a vhodné, zabezpečiť, aby sa virtuálne vzdelávacie nástroje vyvinuté v rámci programu sprístupnili širšej verejnosti.
- (18) Program by mal byť pri plnení svojich cieľov inkluzívnejší, a to tak, že sa zlepší miera účasti osôb s nedostatkom príležitostí. Účasti osôb s nedostatkom príležitostí na programe by mohol pomôcť rad opatrení vrátane lepšieho a cielenejšieho kontaktu s verejnosťou, komunikácie, poradenstva a pomoci, zjednodušených postupov, pružnejších formátov vzdelávacej mobility a zvýšenej spolupráce s malými organizáciami, najmä začínajúcimi organizáciami a miestnymi komunitnými organizáciami, ktoré pracujú priamo so znevýhodnenými učiacimi sa všetkých vekových kategórií. Je dôležité uznať, že nízka úroveň účasti osôb s nedostatkom príležitostí má rôzne príčiny a závisí od rôznych kontextov. Preto by sa ako súčasť celouijného rámca takýchto opatrení zameraných na zvýšenie účasti osôb s nedostatkom príležitostí mali vypracovať akčné plány začleňovania, ktoré by sa mali prispôbiť cieľovým skupinám a špecifickým okolnostiam v každom členskom štáte.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/... z ..., ktorým sa zriaďuje Horizont Európa – rámcový program pre výskum a inovácie, stanovujú jeho pravidlá účasti a šírenia a zrušujú nariadenia (EÚ) č. 1290/2013 a (EÚ) č. 1291/2013 (Ú. v. EÚ L ...).

(*) Číslo nariadenia nachádzajúce sa v dokumente ST 7064/20 [2018/0224(COD)].

- (19) V niektorých prípadoch je z finančných dôvodov menej pravdepodobné, že sa osoby s nedostatkom príležitostí zúčastnia na programe, či už z dôvodu svojej ekonomickej situácie, alebo pre vyššie náklady na účasť, ktoré ich osobitná situácia prináša, ako je to často v prípade osôb so zdravotným postihnutím. V takýchto prípadoch by sa ich účasť mohla uľahčiť cielenou finančnou podporou. Komisia by preto mala zabezpečiť zavedenie takýchto finančných podporných opatrení, a to aj prostredníctvom možných úprav grantov na vnútroštátnej úrovni. Dodatočné náklady súvisiace s opatreniami na uľahčenie začleňovania by nemali byť dôvodom na zamietnutie žiadosti.
- (20) Mal by sa prijať celý rad opatrení na zjednodušenie postupov v rámci programu na úrovni vykonávania, aby sa program stal prístupnejší pre začínajúce organizácie a organizácie s menšou administratívnou kapacitou a aby bol pre prijímateľov lepšie zvládnuteľný. V tejto súvislosti by systémy informačných technológií programu mali byť používateľsky ústretové a mali by poskytovať jednoduchý prístup k príležitostiam, ktoré program ponúka. Aj postupy zavedené na vykonávanie programu by mali byť konzistentné a jednoduché a mali by ich sprevádzať vysokokvalitné podporné opatrenia a informácie. Na tento účel by sa mali organizovať pravidelné stretnutia siete národných agentúr.
- (21) Komisia vo svojom oznámení zo 14. novembra 2017 s názvom „Posilňovanie európskej identity vzdelávaním a kultúrou“ zdôraznila kľúčovú úlohu, ktorú zohráva vzdelávanie, kultúra a šport pri podpore aktívneho občianstva a spoločných hodnôt u najmladších generácií. Posilňovanie európskej identity a podpora aktívnej účasti jednotlivcov a občianskej spoločnosti na demokratických procesoch sú nesmierne dôležité pre budúcnosť Európy a demokratických spoločností. Cesta do zahraničia za štúdiom, učením sa, odbornou prípravou a prácou alebo z dôvodu účasti na mládežníckych a športových činnostiach prispieva k posilňovaniu uvedenej európskej identity v celej jej rozmanitosti. Zvyšuje pocit spolupatričnosti s kultúrnym spoločenstvom a podporuje medzikultúrne vzdelávanie, kritické myslenie a aktívne občianstvo u ľudí všetkých vekových kategórií. Účastníci činností vzdelávacej mobility by sa mali zapájať do života svojich miestnych komunít a spájať sa s miestnymi komunitami vo svojej hostiteľskej krajine, aby sa podelili o svoje skúsenosti. Programom by sa mali podporovať činnosti spojené s posilňovaním všetkých aspektov tvorivosti v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže a so zlepšovaním jednotlivých kľúčových kompetencií.
- (22) V rámci programu by sa mali podporovať len také akcie a činnosti, ktoré predstavujú potenciálnu európsku pridanú hodnotu. Pojem európska pridaná hodnota má byť chápaný široko a možno ho preukázať rôznymi spôsobmi, napríklad ak majú akcie alebo činnosti nadnárodný charakter, najmä pokiaľ ide o vzdelávaciu mobilitu a spoluprácu zameranú na dosiahnutie udržateľného systémového vplyvu, dopĺňajú alebo podporujú synergie s inými programami a politikami na vnútroštátnej úrovni, na úrovni Únie a na medzinárodnej úrovni, alebo prispievajú k účinnému využívaniu nástrojov Únie v oblasti transparentnosti a uznávania kvalifikácií.
- (23) Takisto by sa mal podporiť medzinárodný rozmer programu s cieľom ponúknuť viac príležitostí na vzdelávaciu mobilitu, spoluprácu a politický dialóg s tretími krajinami, ktoré nie sú pridružené k programu. Vychádzajúc z úspešnej realizácie medzinárodných činností v oblasti vysokoškolského vzdelávania a mládeže v rámci predchádzajúcich programov v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy a mládeže by sa činnosti v oblasti medzinárodnej vzdelávacej mobility mali rozšíriť do iných sektorov, napríklad do oblasti odborného vzdelávania a prípravy, ako aj športu. S cieľom zvýšiť vplyv uvedených činností je dôležité posilniť synergie medzi programom a nástrojmi vonkajšej činnosti Únie, ako sú Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce, zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, ktorým sa mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009, a Nástroj predvstupovej pomoci (IPA III), zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj predvstupovej pomoci (IPA III). Nástroje Únie pre vonkajšiu činnosť by sa mali zameriavať na zvýšenie príležitostí najmä pre jednotlivcov a organizácie z tretích krajín, ktoré nie sú pridružené k programu, pričom by v týchto krajinách mali podporovať najmä budovanie kapacít, rozvoj zručností a výmeny medzi ľuďmi a zároveň ponúkať viac príležitostí na spoluprácu, vzdelávaciu mobilitu a politický dialóg.

- (24) Základná štruktúra programu na roky 2014 – 2020, ktorý bol rozdelený na tri kapitoly, a to vzdelávanie a odborná príprava, mládež a šport, a bol členený podľa troch kľúčových akcií, sa ukázala ako úspešná a mala by sa zachovať. Mali by sa zaviesť zlepšenia na zefektívnenie a racionalizáciu akcií podporovaných v rámci programu. Stabilita a kontinuita by sa mala zabezpečiť aj z hľadiska riadenia a spôsobov implementácie. Celkovo by sa aspoň 75 % rozpočtu programu malo plniť v rámci nepriameho riadenia národnými agentúrami. To zahŕňa akcie, ako je vzdelávacia mobilita vo všetkých oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu a partnerstvá spolupráce vrátane malých partnerstiev v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a mládeže. V prípade potreby by sa pre akcie zahŕňajúce siete na úrovni celej Únie a európske organizácie v rámci kľúčových akcií 2 a 3 s výnimkou malých partnerstiev mali zaviesť osobitné opatrenia na priame riadenie.
- (25) V rámci programu by sa mal realizovať súbor akcií na podporu vzdelávacej mobility, spolupráce medzi organizáciami a inštitúciami, rozvoja politík a spolupráce a akcií Jean Monnet. V tomto nariadení by sa mali stanoviť uvedené akcie a ich opis vrátane činností, ktoré by sa v rámci týchto akcií v priebehu programového obdobia mohli realizovať.
- (26) Programom by sa mali posilniť existujúce príležitosti v oblasti vzdelávacej mobility najmä v tých sektoroch, v ktorých by program mohol najviac zvýšiť svoju efektívnosť, aby sa rozšíril dosah takýchto príležitostí a uspokojil vysoký neuspokojený dopyt. Malo by sa to dosiahnuť najmä zvýšením a uľahčením vzdelávacej mobility vysokoškolských študentov, žiakov, učiacich sa v oblasti vzdelávania dospelých a učiacich sa v sektore odborného vzdelávania a prípravy, ako napríklad učňov a stážistov, a to aj na účely zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie. Čerství absolventi a osoby, ktoré nedávno získali kvalifikáciu v oblasti odborného vzdelávania a prípravy, by mali mať možnosť zúčastňovať sa na vzdelávacej mobilite. Účasť čerstvých absolventov na vzdelávacej mobilite by mala byť založená na objektívnych kritériách a malo by byť zabezpečené rovnaké zaobchádzanie. S cieľom osloviť viac mladých ľudí by sa mali rozšíriť aj príležitosti vzdelávacej mobility pre mládež, ktorá sa zúčastňuje na činnostiach v oblasti neformálneho vzdelávania. Vzdelávacia mobilita zamestnancov v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu by sa mala tiež posilniť vzhľadom na jej pákový efekt. Príležitosti v oblasti vzdelávacej mobility by mohli mať rôzne formy vrátane stáží, učňovskej prípravy, mládežníckych výmen, školských výmen, výučby alebo účasti na činnostiach profesijného rozvoja a mali by vychádzať z osobitných potrieb jednotlivých sektorov. Programom by sa mala podporiť kvalita v oblasti vzdelávacej mobility, a to aj kvalita na základe zásad stanovených v odporúčaní Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 ⁽¹¹⁾ a v odporúčaní Rady z 28. júna 2011 ⁽¹²⁾, z 20. decembra 2012 ⁽¹³⁾, z 15. marca 2018 ⁽¹⁴⁾, z 26. novembra 2018 ⁽¹⁵⁾ a z 24. novembra 2020 ⁽¹⁶⁾.
- (27) V súlade s víziou skutočného európskeho vzdelávacieho priestoru by sa mala programom takisto zvýšiť miera vzdelávacej mobility a výmen a podporovať účasť vysokoškolských študentov na vzdelávacích, kultúrnych a športových činnostiach podporovaním digitalizácie procesov napríklad prostredníctvom iniciatívy európska študentská karta. V tejto súvislosti by Komisia mala rozvíjať iniciatívu európska študentská karta najmä pre študentov vysokoškolského vzdelávania, ktorí sa zúčastňujú na programe. Iniciatíva európska študentská karta by mohla byť významným krokom k tomu, aby sa zo vzdelávacej mobility pre všetkých stala skutočnosť, umožňujúci inštitúciám vysokoškolského vzdelávania vysielateľ a prijímať na výmenné pobyty viac vysokoškolských študentov na účely výmen, súčasne zvyšujúc kvalitu vzdelávacej mobility vysokoškolských študentov a uľahčujúc ich prístup k rôznym službám, ako sú knižnice, doprava a ubytovanie, pred ich fyzickým príchodom na zahraničnú inštitúciu.

⁽¹¹⁾ Odporúčanie Európskeho parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 týkajúce sa medzinárodnej mobility v rámci Spoločenstva na účely vzdelávania a odbornej prípravy: Európska charta kvality mobility (Ú. v. EÚ L 394, 30.12.2006, s. 5).

⁽¹²⁾ Odporúčanie Rady z 28. júna 2011 – Mládež v pohybe – podpora vzdelávacej mobility mladých ľudí (Ú. v. EÚ C 199, 7.7.2011, s. 1).

⁽¹³⁾ Odporúčanie Rady z 20. decembra 2012 o potvrdzovaní neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa (Ú. v. EÚ C 398, 22.12.2012, s. 1).

⁽¹⁴⁾ Odporúčanie Rady z 15. marca 2018 týkajúce sa európskeho rámca pre kvalitnú a účinnú učňovskú prípravu (Ú. v. EÚ C 153, 2.5.2018, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Odporúčanie Rady z 26. novembra 2018 týkajúce sa podpory automatického vzájomného uznávania kvalifikácií získaných v rámci vysokoškolského vzdelávania, vyššieho sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy a výsledkov študijných pobytov v zahraničí (Ú. v. EÚ C 444, 10.12.2018, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Odporúčanie Rady z 24. novembra 2020 týkajúce sa odborného vzdelávania a prípravy (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť (Ú. v. EÚ C 417, 2.12.2020, s. 1).

- (28) Programom by sa mala podporovať účasť mladých ľudí na demokratickom živote v Európe okrem iného podporou činností, ktoré prispievajú k výchove k občianstvu, a projektov zameraných na účasť mladých ľudí, ktoré im majú pomôcť zapájať sa a naučiť ich zapájať sa do života občianskej spoločnosti, čím sa zvyšuje povedomie o spoločných európskych hodnotách vrátane základných práv, ako aj európskej histórii a kultúre, spájaním mladých ľudí a osôb s rozhodovacími právomocami na miestnej a vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie a prispievaním k procesu európskej integrácie.
- (29) Na základe hodnotenia a ďalšieho rozvoja iniciatívy DiscoverEU, ktorá sa začala ako prípravná akcia v roku 2018, by mal program mladým ľuďom ponúknuť viac príležitostí objavovať všetky destinácie v Európe prostredníctvom skúseností získaných počas vzdelávania v zahraničí. Mladí ľudia, najmä tí s nedostatkom príležitostí, by mali dostať šancu na prvú, krátkodobú individuálnu alebo skupinovú skúsenosť s cestovaním po celej Európe v rámci informálnej a neformálnej vzdelávacej činnosti, ktorá je zameraná na posilnenie ich pocitu príslušnosti k Únii a umožňuje im objaviť jej kultúrne a jazykové rozmanitosti. Účastníci by sa mali vyberať na základe jasných a transparentných kritérií. Orgány zodpovedné za vykonávanie programu by mali presadzovať opatrenia na zabezpečenie toho, aby bola iniciatíva DiscoverEU inkluzívna a geograficky vyvážená, a to pokiaľ ide o pridelené cestovné poukazy aj navštívené členské štáty, a na podporu činností so silným vzdelávacím rozmerom. V tejto súvislosti by mal program prostredníctvom cieľených opatrení, ako sú nadväzovanie kontaktu s verejnosťou, informačné stretnutia pred odchodom a podujatia pre mladých ľudí, podporovať aj výber menej navštevovaných členských štátov a okrajových regiónov. Ak nie je k dispozícii železničná doprava alebo je jej použitie veľmi nepraktické, mali by sa zvážiť iné dopravné prostriedky najmä so zreteľom na špecifickú situáciu v mieste určenia. Cieľom iniciatívy DiscoverEU by malo byť budovanie väzieb s príslušnými miestnymi, regionálnymi, vnútroštátnymi a európskymi iniciatívami, ako je akcia Únie s názvom „Európske hlavné mestá kultúry“, Európske hlavné mestá mládeže, Európske hlavné mestá dobrovoľníctva a Európske hlavné zelené mestá.
- (30) Učenie sa jazykov prispieva k vzájomnému porozumeniu a mobilite v rámci Únie a mimo nej a jazykové kompetencie sú nevyhnutnými životnými a pracovnými zručnosťami. Programom by sa preto malo podporovať učenie sa jazykov, v relevantných prípadoch vrátane národných posunkových jazykov, a to aj prostredníctvom rozšíreného využívania online nástrojov, keďže elektronické vzdelávanie môže pri učení sa jazykov ponúkať ďalšie výhody, pokiaľ ide o prístup a flexibilitu. Zároveň je v záujme zabezpečenia širokého a inkluzívneho prístupu k programu dôležité, aby bola viacjazyčnosť kľúčovou zásadou pri vykonávaní programu.
- (31) Programom by sa mali podporovať opatrenia, ktoré zintenzívňujú spoluprácu medzi inštitúciami a organizáciami, ktoré pôsobia v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu, čím sa uzná zásadná úloha týchto inštitúcií a organizácií, pokiaľ ide o vybavovanie jednotlivcov vedomosťami, zručnosťami a kompetenciami potrebnými v meniacom sa svete, a pomôže sa týmto inštitúciám a organizáciám primerane využívať potenciál v oblasti inovácie, tvorivosti a podnikania najmä v digitálnom hospodárstve.
- (32) Európska rada vo svojich záveroch zo 14. decembra 2017 vyzvala členské štáty, Radu a Komisiu, aby podnikli viaceré iniciatívy s cieľom pozdvihnúť európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy na novú úroveň, a to aj podporou vytvorenia „Európskych univerzít“, pozostávajúcich zo sietí univerzít vytvorených prístupom zdola nahor v celej Únii, do roku 2024. Európska rada vo svojich záveroch z 28. júna 2018 vyzvala na podporu spolupráce medzi oblasťami výskumu, inovácie a vzdelávania, a to aj prostredníctvom iniciatívy Európske univerzity. V rámci programu by sa uvedené Európske univerzity mali podporovať v rozvoji dlhodobých stratégií pre vysokokvalitné vzdelávanie, výskum a inováciu a pre služby pre spoločnosť.
- (33) Bruggské komuniké zo 7. decembra 2010 o posilnenej európskej spolupráci v odbornom vzdelávaní a príprave na obdobie rokov 2011 – 2020 obsahovalo výzvu na podporu excelentnosti v odbornom vzdelávaní v záujme inteligentného a udržateľného rastu. Komisia vo svojom oznámení z 18. júla 2017 s názvom „Posilňovanie inovácie v regiónoch Európy: stratégie pre odolný, inkluzívny a udržateľný rast“ vyzvala členské štáty na prepojenie odborného vzdelávania a prípravy s inovačnými systémami v rámci stratégií pre inteligentnú špecializáciu na regionálnej úrovni. Program by mal poskytnúť prostriedky, ktoré umožnia reagovať na uvedené výzvy, a podporiť rozvoj nadnárodných platforiem pre centrá excelentnosti v odbornom vzdelávaní a príprave zakomponovaných v miestnych a regionálnych stratégiách pre udržateľný rast, inováciu a konkurencieschopnosť. Uvedené centrá excelentnosti by mali pôsobiť ako hnacia sila kvalitných odborných zručností v kontexte sektorových výziev a zároveň by mali podporovať celkové štrukturálne zmeny a sociálno-hospodárske politiky v Únii.

- (34) Používateľsky ústretové online platformy a nástroje virtuálnej spolupráce môžu zohrávať dôležitú úlohu pri podpore zabezpečovania vzdelávania a odbornej prípravy a politiky v oblasti mládeže v Únii. V záujme zintenzívnenia virtuálnej spolupráce by sa malo prostredníctvom programu podporovať systematickejšie a jednotnejšie využívanie online platforiem, ako sú eTwinning, School Education Gateway, Elektronická platforma vzdelávania dospelých v Európe, Európsky portál pre mládež a online platformy pre vysokoškolské vzdelávanie a v prípade potreby akákoľvek ďalšia online platforma, ktorá by mohla vzniknúť v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže.
- (35) V súlade s príslušnými rámcami a nástrojmi Únie by mal program prispieť k uľahčeniu transparentnosti a uznávania kompetencií, zručností a kvalifikácií, a prenosu kreditov alebo jednotiek vzdelávacích výstupov s cieľom posilniť zabezpečovanie kvality a podporiť potvrdzovanie neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa, riadenie a usmerňovanie zručností. V tejto súvislosti by sa mala programom poskytovať aj podpora kontaktným miestam a sieťam na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie, ktoré uľahčujú výmeny v celej Únii, a rozvoj flexibilných vzdelávacích dráh medzi jednotlivými oblasťami vzdelávania a odbornej prípravy a mládeže a medzi formálnym a neformálnym prostredím. Programom by sa mala poskytnúť aj podpora bolonskému procesu.
- (36) Programom by sa mal mobilizovať potenciál bývalých účastníkov programu Erasmus+ a mali by sa ním podporovať súvisiace činnosti najmä sietí absolventov Erasmus+, ambasádorov a europartnerov (tzv. Europeers), a to tak, že ich bude nabádať k propagácii programu s cieľom zvýšiť účasť.
- (37) Ako spôsob zabezpečenia spolupráce s inými nástrojmi Únie a podpory iných politík Únie by sa mali ľuďom v rôznych oblastiach činnosti, ako je verejný a súkromný sektor, poľnohospodárstvo a podnikanie, ponúknuť príležitosti na vzdelávaciu mobilitu, aby mali možnosť získať skúsenosti so vzdelávaním v zahraničí, ktoré by im v ktorejkoľvek etape ich života umožnili rásť a rozvíjať sa osobne, najmä rozvíjaním povedomia o európskej identite a pochopenia európskej kultúrnej rozmanitosti, ako aj v profesijnom rozmere vrátane nadobudnutia zručností relevantných pre trh práce. Programom by sa mal ponúkať vstupný bod pre nadnárodné programy Únie v oblasti mobility so silným vzdelávacím rozmerom, čím by sa zjednodušila ponuka takýchto programov pre prijímateľov a tých, ktorí sa na týchto činnostiach zúčastňujú. Malo by sa uľahčiť rozširovanie projektov programu. Mali by sa zaviesť osobitné opatrenia, ktoré realizátorom projektov v rámci programu pomôžu žiadať o granty alebo rozvíjať synergie s podporou z fondov politiky súdržnosti a z programov týkajúcich sa migrácie, bezpečnosti, spravodlivosti a občianstva, zdravia, médií a kultúry a dobrovoľníctva. Na základe obmedzeného súboru kritérií by malo byť možné udeliť kvalitným návrhom projektov, ktoré nie je možné financovať v rámci programu z dôvodu rozpočtových obmedzení, značku Známa excelentnosti. Značkou Známa excelentnosti sa oceňuje kvalita návrhu a zjednodušuje sa hľadanie alternatívneho financovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady o Európskom fonde regionálneho rozvoja a Kohéznom fonde (ďalej len „Európsky fond regionálneho rozvoja“) alebo Európskeho sociálneho fondu plus zriadeného nariadením Európskeho parlamentu a Rady o Európskom sociálnom fonde plus (ESF+) (ďalej len „Európsky sociálny fond plus“).
- (38) Je dôležité stimulovať výučbu, vzdelávanie a výskum v záležitostiach európskej integrácie vrátane budúcich výziev a príležitostí Únie, a podnecovať diskusiu o týchto otázkach s podporou akcií Jean Monnet v oblasti vysokoškolského vzdelávania a v iných oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, a to najmä prostredníctvom odbornej prípravy učiteľov a zamestnancov. Posilňovanie pocitu európskej príslušnosti a záväzku voči Európe je osobitne dôležité vzhľadom na výzvy súvisiace so spoločnými hodnotami, na ktorých je Únia založená a ktoré sú súčasťou spoločnej európskej identity, a s prihliadnutím na skutočnosť, že občania preukazujú nízku úroveň angažovanosti. Programom by sa malo naďalej prispievať k rozvoju excelentnosti v štúdiách európskej integrácie. Je vhodné, aby sa pokrok, ktorý inštitúcie financované v rámci akcií Jean Monnet dosahujú pri plnení cieľov programu, pravidelne monitoroval a vyhodnocoval. Mali by sa podporiť výmeny informácií medzi uvedenými inštitúciami a inými inštitúciami na vnútroštátnej alebo nadnárodnej úrovni, a to pri plnom rešpektovaní ich akademickej slobody.

- (39) Vzhľadom na význam boja proti zmene klímy v súlade so záväzkami Únie vykonávať Parížsku dohodu prijatú na základe Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy⁽¹⁷⁾ a plniť ciele Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja, týmto programom sa zamýšľa prispievať k zohľadňovaniu akcií v oblasti klímy a k dosahovaniu celkového cieľa, aby sa klimatické ciele podporovali 30 % rozpočtových výdavkov Únie. V súlade s Európskou zelenou dohodou ako koncepciou udržateľného rastu by sa pri akciách podľa tohto nariadenia mala rešpektovať zásada „nespôsobiť škodu“ bez toho, aby sa zmenil základný charakter programu. Počas vykonávania programu by sa príslušné akcie mali určiť a zaviesť a opätovne sa posúdiť v kontexte príslušných postupov hodnotenia a preskúmania. Je tiež vhodné merať príslušné akcie, ktoré prispievajú k plneniu cieľov v oblasti klímy vrátane tých, ktoré sú určené na zníženie vplyvu programu na životné prostredie.
- (40) Týmto nariadením sa stanovuje finančné krytie programu, ktoré má pre Európsky parlament a Radu v priebehu ročného rozpočtového postupu predstavovať hlavnú referenčnú sumu v zmysle bodu 18 Medziinštitucionálnej dohody zo 16. decembra 2020 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Európskou komisiou o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení, ako aj o nových vlastných zdrojoch vrátane plánu na zavedenie nových vlastných zdrojov⁽¹⁸⁾. Uvedené finančné krytie zahŕňa sumu 0,5 miliardy EUR v stálych cenách roku 2018 v súlade so spoločným vyhlásením Európskeho parlamentu, Rady a Komisie zo 16. decembra 2020 o posilnení osobitných programov a prispôbení základných aktov⁽¹⁹⁾.
- (41) V rámci základného finančného krytia akcií, ktoré majú riadiť národné agentúry v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, by sa malo vymedziť pridelenie minimálnej výšky rozpočtových prostriedkov podľa sektora, aby sa zaručilo, že kritická výška pridelených rozpočtových prostriedkov dosiahne plánovaný výstup a výsledky v každom z týchto sektorov: vysokoškolské vzdelávanie, odborné vzdelávanie a príprava, školské vzdelávanie a vzdelávanie dospelých.
- (42) Na program sa vzťahuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046⁽²⁰⁾ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“). Nariadenie o rozpočtových pravidlách stanovuje pravidlá plnenia rozpočtu Únie vrátane pravidiel, ktoré sa týkajú grantov, cien, verejného obstarávania, nepriameho riadenia, finančných nástrojov, rozpočtových záruk, finančnej pomoci a refundácie výdavkov externých expertov.
- (43) Druhy financovania a spôsoby plnenia podľa tohto nariadenia by sa mali zvoliť na základe ich schopnosti dosiahnuť špecifické ciele akcií a výsledky s osobitným zreteľom na náklady na kontroly, administratívne zaťaženie a očakávané riziko nesúladu. V rámci uvedenej voľby by sa malo zvážiť aj použitie jednorazových platieb, jednotkových nákladov a paušálnych sadzieb, ako aj financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, ako sa uvádza v článku 125 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Rozpočtové prostriedky pridelené na realizáciu akcií riadených národnými agentúrami by mali byť sprevádzané primeranou podporou prevádzkových nákladov národných agentúr vo forme príspevku na riadenie s cieľom zabezpečiť účinné a udržateľné vykonávanie delegovaných úloh riadenia. Pri vykonávaní programu by sa mali dodržiavať zásady transparentnosti, rovnakého zaobchádzania a nediskriminácie uvedené v nariadení o rozpočtových pravidlách.
- (44) Tretie krajiny, ktoré sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru, sa môžu zapojiť do programov Únie v rámci spolupráce zriadenej podľa Dohody o Európskom hospodárskom priestore⁽²¹⁾, ktorá umožňuje vykonávanie týchto programov na základe rozhodnutia prijatého podľa uvedenej dohody. Tretie krajiny sa môžu zapojiť aj na základe iných právnych nástrojov. V tomto nariadení by sa malo zaviesť osobitné ustanovenie vyžadujúce od tretích krajín, aby udelili zodpovednému povolujuúcemu úradníkovi, Európskemu úradu pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) a Dvoru audítorov potrebné práva a prístup na riadne vykonávanie ich príslušných právomocí. Plné zapojenie tretích krajín do programu by malo podliehať podmienkam stanoveným v osobitných dohodách,

⁽¹⁷⁾ Ú. v. EÚ L 282, 19.10.2016, s. 4.

⁽¹⁸⁾ Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 28.

⁽¹⁹⁾ Ú. v. EÚ C 444 I, 22.12.2020, s. 1.

⁽²⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2018/1046 z 18. júla 2018 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, o zmene nariadení (EÚ) č. 1296/2013, (EÚ) č. 1301/2013, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 1304/2013, (EÚ) č. 1309/2013, (EÚ) č. 1316/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) č. 283/2014 a rozhodnutia č. 541/2014/EÚ a o zrušení nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁽²¹⁾ Ú. v. ES L 1, 3.1.1994, s. 3.

ktoré sa vzťahujú na zapojenie dotknutej tretej krajiny do programu. Z plného zapojenia okrem toho vyplýva povinnosť zriadiť národnú agentúru a riadiť niektoré akcie programu v rámci nepriameho riadenia. Právne subjekty z tretích krajín, ktoré nie sú pridružené k programu, by mali mať možnosť zapojiť sa do niektorých akcií programu vymedzených v pracovných programoch a výzvach na predkladanie návrhov, ktoré uverejnila Komisia. Pri vykonávaní programu by sa mohli zohľadniť aj konkrétne dohody týkajúce sa zapojenia právnych subjektov z európskych mikroštátov.

- (45) Vzhľadom na článok 349 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) a v súlade s oznámením Komisie z 24. októbra 2017 s názvom „Silnejšie a obnovené strategické partnerstvo s najvzdialenejšími regiónmi EÚ“ by sa mala v programe zohľadniť osobitná situácia najvzdialenejších regiónov podľa uvedeného článku. Mali by sa prijať opatrenia na zvýšenie účasti najvzdialenejších regiónov na všetkých akciách, a to v relevantných prípadoch aj prostredníctvom finančnej podpory pre vzdelávaciu mobilitu. Mali by sa podporovať výmeny v rámci mobility a spolupráca medzi ľuďmi a organizáciami z uvedených regiónov a tretích krajín, najmä z krajín, ktoré s nimi susedia. Takéto opatrenia by sa mali pravidelne monitorovať a vyhodnocovať.
- (46) Podľa rozhodnutia Rady 2013/755/EÚ ⁽²²⁾ sú osoby a subjekty usadené v zámorských krajinách alebo na zámorských územiach oprávnené získať financovanie pod podmienkou, že budú zachované pravidlá a ciele programu a prípadné dojednania uplatniteľné na členský štát, s ktorým sú zámorská krajina alebo územie spojené. Pri vykonávaní programu by sa mali zohľadňovať obmedzenia vyplývajúce z odľahlosti uvedených krajín alebo území. Účasť uvedených krajín a území na programe by sa mala monitorovať a pravidelne hodnotiť.
- (47) V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách by Komisia mala prijať pracovné programy a informovať o nich Európsky parlament a Radu. V pracovných programoch by sa mali stanoviť opatrenia potrebné na ich vykonávanie v súlade so všeobecnými a špecifickými cieľmi programu, kritériá výberu a udeľovania grantov a iné požadované prvky. Pracovné programy a akékoľvek ich zmeny by sa mali prijímať prostredníctvom vykonávacích aktov v súlade s postupom preskúmania.
- (48) Na posúdenie pokroku a prípadné zlepšenie vykonávania programu by Komisia mala vykonať jeho priebežné hodnotenie. Uvedené priebežné hodnotenie by sa malo doplniť záverečným hodnotením programu na roky 2014 – 2020 a príslušné ponaučenia z tohto hodnotenia by sa mali začleniť aj do priebežného hodnotenia. Okrem posúdenia celkovej účinnosti a výkonnosti programu je obzvlášť dôležité, aby sa v priebežnom hodnotení dôkladne posúdila realizácia nových iniciatív a zavedené opatrenia na začleňovanie a zjednodušovanie. V prípade potreby a na základe priebežného hodnotenia by mala Komisia predložiť legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia. Komisia by mala všetky hodnotenia postúpiť Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.
- (49) Podľa bodov 22 a 23 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva ⁽²³⁾ by sa program mal hodnotiť na základe informácií získaných v súlade s osobitnými požiadavkami na monitorovanie, pričom by sa malo predchádzať administratívnejmu zaťaženiu, najmä vo vzťahu k členským štátom, a nadmernej regulácii. Preto by ustanovenia prijaté prostredníctvom súvisiacich delegovaných aktov nemali viesť k významnému dodatočnému zaťaženiu členských štátov. Požiadavky na monitorovanie by mali zahŕňať konkrétne, merateľné a realistické ukazovatele, ktoré možno merať v priebehu času, ako základ hodnotenia účinkov programu v praxi.
- (50) Na miestnej, vnútroštátnej a európskej úrovni by sa mal zabezpečiť primeraný kontakt s verejnosťou, propagácia a šírenie informácií, pokiaľ ide o príležitosti a výsledky akcií podporovaných programom, pričom by sa mali zohľadniť hlavné cieľové skupiny v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu a v relevantných prípadoch aj široká škála ďalších cieľových skupín, ako napríklad profesijné poradenstvo a služby zamestnanosti, kultúrne organizácie, podniky a nadácie. Na činnostiach zameraných na kontakt s verejnosťou, propagačných činnostiach a činnostiach zameraných na šírenie informácií by sa mali podieľať všetky orgány zodpovedné za vykonávanie programu, a v relevantných prípadoch by mali mať podporu ďalších relevantných zainteresovaných

⁽²²⁾ Rozhodnutie Rady 2013/755/EÚ z 25. novembra 2013 o pridružení zámorských krajín a území k Európskej únii („rozhodnutie o pridružení zámoria“) (Ú. v. EÚ L 344, 19.12.2013, s. 1).

⁽²³⁾ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

strán. Okrem toho by Komisia mala pravidelne počas celého životného cyklu programu spolupracovať so širokou škálou zainteresovaných strán vrátane organizácií zúčastňujúcich sa na programe s cieľom uľahčiť výmenu osvedčených postupov a výsledkov projektov a získať spätnú väzbu o programe. Národné agentúry by sa mali pozvať, aby sa na uvedenom procese zúčastnili.

- (51) S cieľom zabezpečiť účinnejšiu komunikáciu so širokou verejnosťou a zvýšiť synergie komunikačných aktivít realizovaných na podnet Komisie by finančné zdroje pridelené na komunikáciu podľa tohto nariadenia mali prispievať aj k zahrnutiu inštitucionálnej komunikácie o politických prioritách Únie do tej miery, do akej tieto priority súvisia s cieľmi programu.
- (52) S cieľom zabezpečiť, aby bolo toto nariadenie efektívne a účinné vykonávané, by mal program v maximálnej možnej miere využívať už existujúce mechanizmy realizácie. Vykonávanie programu by sa preto malo zveriť Komisii a národným agentúram. Ak je to možné a s cieľom maximalizovať efektívnosť, malo by ísť o tie isté národné agentúry, ktoré boli určené na riadenie programu na roky 2014-2020. Rozsah *ex-ante* posúdenia zhody by sa mal obmedziť na požiadavky, ktoré sú nové a špecifické pre program, pokiaľ to nie je odôvodnené inak, ako napríklad v prípade závažných nedostatkov alebo nedostatočnej výkonnosti dotknutej národnej agentúry.
- (53) S cieľom zabezpečiť správne finančné riadenie a právnu istotu v každom členskom štáte alebo v každej tretej krajine pridruženej k programu, by mal každý národný orgán určiť nezávislý auditorský subjekt. Ak je to možné a s cieľom maximalizovať efektívnosť, malo by ísť o tie isté nezávislé auditorské subjekty, ktoré boli určené v rámci programu na roky 2014-2020.
- (54) Členské štáty by sa mali snažiť prijať všetky primerané opatrenia na odstránenie právnych a administratívnych prekážok, ktoré by mohli brániť v prístupe k programu alebo v jeho správnom fungovaní. Patrí sem podľa možnosti a to bez toho, aby bolo dotknuté právo Únie týkajúce sa vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín, vyriešenie otázok, v dôsledku ktorých vznikajú ťažkosti pri získavaní víz a povolení na pobyt.
- (55) Systémom predkladania správ o výkonnosti by sa malo zabezpečiť, aby sa údaje na monitorovanie a na hodnotenie vykonávania programu získavali efektívne, účinne a včas a aby boli primerane podrobné. Takéto údaje by sa mali oznamovať Komisii spôsobom, ktorý je v súlade s príslušnými pravidlami o ochrane údajov.
- (56) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tohto nariadenia by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 ⁽²⁴⁾.
- (57) S cieľom zjednodušiť požiadavky na prijímateľov by sa v maximálnej možnej miere malo využívať financovanie v podobe zjednodušených grantov, a to vo forme jednorazových platieb, jednotkových nákladov a paušálnych sadzieb. V prípade zjednodušených grantov na podporu vzdelávacej mobility v rámci programu, ako ich vymedzuje Komisia, by sa mali zohľadňovať životné náklady a náklady spojené s pobytom v hostiteľskej krajine. Komisia a národné agentúry vysielajúcich krajín by mali mať možnosť upraviť uvedené zjednodušené granty na základe objektívnych kritérií najmä s cieľom zabezpečiť prístup osobám s nedostatkom príležitostí. Členské štáty by sa mali takisto nabádať k tomu, aby v súlade s vnútroštátnym právom oslobodili uvedené granty od daní a príspevkov na sociálne zabezpečenie; rovnako by sa malo zaobchádzať s grantmi pridelenými jednotlivcom verejnými alebo súkromnými právnymi subjektmi.

⁽²⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (58) V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013⁽²⁵⁾ a nariadeniami Rady (ES, Euratom) č. 2988/95⁽²⁶⁾, (Euratom, ES) č. 2185/96⁽²⁷⁾ a (EÚ) 2017/1939⁽²⁸⁾ sa finančné záujmy Únie majú chrániť prostredníctvom primeraných opatrení vrátane týkajúcich sa: prevencie, odhaľovania, nápravy a vyšetrovania nezrovnalostí vrátane podvodov; vymáhania stratených, neoprávnene vyplatených alebo nesprávne použitých finančných prostriedkov; a uloženia administratívnych sankcií v náležitých prípadoch. Konkrétne má OLAF právomoc vykonávať v súlade s nariadeniami (Euratom, ES) č. 2185/96 a (EÚ, Euratom) č. 883/2013 administratívne vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste s cieľom zistiť, či nedošlo k podvodu, ku korupcii alebo k akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie. Európska prokuratúra je v súlade s nariadením (EÚ) 2017/1939 splnomocnená vyšetrovať a stíhať trestné činy poškodzujúce finančné záujmy Únie, ako sa stanovuje v smernici Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371⁽²⁹⁾. V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách má každá osoba alebo každý subjekt, ktoré prijímajú finančné prostriedky Únie, v plnej miere spolupracovať pri ochrane finančných záujmov Únie, udeliť potrebné práva a prístup Komisii, OLAF-u, Dvoru audítorov a, pokiaľ ide o tie členské štáty, ktoré sa zúčastňujú na posilnenej spolupráci podľa nariadenia (EÚ) 2017/1939, Európskej prokuratúre a zabezpečiť, aby všetky tretie strany zúčastňujúce sa na implementácii finančných prostriedkov Únie udelili rovnocenné práva.
- (59) Treba zabezpečiť komplementárnosť a konzistentnosť akcií programu vrátane akcií, ktoré nemajú nadnárodný alebo medzinárodný charakter, s činnosťami vykonávanými členskými štátmi a inými činnosťami Únie, najmä činnosťami týkajúcimi sa vzdelávania a odbornej prípravy, kultúry a médií, mládeže a solidarity, zamestnanosti a sociálneho začleňovania, výskumu a inovácie, priemyslu a podnikania, digitálnej politiky, poľnohospodárstva a rozvoja vidieka so zameraním na mladých poľnohospodárov, životného prostredia a klímy, súdržnosti, regionálnej politiky, migrácie, bezpečnosti a medzinárodnej spolupráce a rozvoja.
- (60) Zatiaľ čo regulačný rámec v rámci programu na roky 2014-2020 umožnil členským štátom a regiónom vytvoriť synergie v programovom období na roky 2014-2020 medzi týmto programom a inými nástrojmi Únie, ako sú európske štrukturálne a investičné fondy, z ktorých sa takisto podporuje kvalitatívny rozvoj systémov vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže v Únii, tento potenciál sa doteraz nevyužíval v dostatočnej miere, čím sa obmedzili systémové účinky projektov a vplyv na politiku. Na vnútroštátnej úrovni by mala prebiehať účinná komunikácia a spolupráca medzi národnými orgánmi zodpovednými za riadenie uvedených rôznych nástrojov s cieľom maximalizovať ich príslušný vplyv. Program by mal umožňovať aktívnu spoluprácu s uvedenými nástrojmi najmä s cieľom zabezpečiť, aby sa v prípade potreby zaviedli primerané opatrenia finančnej podpory na podporu osôb s nedostatkom príležitostí.
- (61) V záujme optimalizácie pridanej hodnoty z investícií financovaných úplne alebo čiastočne z rozpočtu Únie by sa malo vyvíjať úsilie o synergie najmä medzi programom a inými programami Únie vrátane finančných prostriedkov implementovaných v rámci zdieľaného riadenia. Na maximalizáciu uvedených synergií by sa mali zabezpečiť kľúčové podporné mechanizmy vrátane kumulovaného financovania jednej akcie z programu a z iného programu Únie, pokiaľ takéto kumulatívne financovanie nepresiahne celkové oprávnené náklady na akciu. Na tento účel by sa v tomto nariadení mali stanoviť primerané pravidlá, najmä pokiaľ ide o možnosť vykazovať program a inému programu Únie rovnaké náklady alebo výdavky na pomernom základe.

⁽²⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

⁽²⁶⁾ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 23.12.1995, s. 1).

⁽²⁷⁾ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

⁽²⁸⁾ Nariadenie Rady (EÚ) 2017/1939 z 12. októbra 2017, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry (Ú. v. EÚ L 283, 31.10.2017, s. 1).

⁽²⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (Ú. v. EÚ L 198, 28.7.2017, s. 29).

- (62) S cieľom prispôsobiť sa v prípade potreby vývoju v príslušných oblastiach a zabezpečiť účinné posúdenie pokroku programu pri dosahovaní jeho cieľov by sa mala na Komisiu delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ s cieľom zmeniť prílohu I k tomuto nariadeniu doplnením opisu akcií programu a zmeniť prílohu II k tomuto nariadeniu pokiaľ ide o ukazovatele výkonnosti programu a doplniť toto nariadenie ustanovenia o zriadení rámca na monitorovanie a hodnotenie. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni expertov, a aby tieto konzultácie vykonávala v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. Predovšetkým, v záujme rovnakého zastúpenia pri príprave delegovaných aktov, sa všetky dokumenty doručujú Európskemu parlamentu a Rade v rovnakom čase ako expertom z členských štátov a experti Európskeho parlamentu a Rady majú systematicky prístup na zasadnutia expertných skupín Komisie, ktoré sa zaoberajú prípravou delegovaných aktov.
- (63) Je vhodné zabezpečiť, aby bol program na roky 2014-2020 správne ukončený, najmä pokiaľ ide o pokračovanie viacročných mechanizmov jeho riadenia, akým je financovanie technickej a administratívnej pomoci. Od 1. januára 2021 by technická a administratívna pomoc mala v prípade potreby zabezpečovať riadenie akcií, ktoré ešte neboli ukončené v rámci programu na roky 2014-2020 do 31. decembra 2020.
- (64) Toto nariadenie rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané najmä Chartou základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“). Cieľom tohto nariadenia je predovšetkým zabezpečiť úplné dodržiavanie práva na rovnosť medzi ženami a mužmi a práva na nediskrimináciu na základe pohlavia, rasového alebo etnického pôvodu, náboženstva alebo viery, zdravotného postihnutia, veku alebo sexuálnej orientácie a podporovať uplatňovanie článkov 21 a 23 charty. V súlade s článkom 13 charty by sa tiež malo zaručiť, aby krajiny, ktoré využívajú finančné prostriedky v rámci programu, rešpektovali akademickú slobodu.
- (65) Na toto nariadenie sa vzťahujú horizontálne rozpočtové pravidlá prijaté Európskym parlamentom a Radou na základe článku 322 ZFEÚ. Uvedené pravidlá sú stanovené v nariadení o rozpočtových pravidlách a určujú najmä postup zostavovania a plnenia rozpočtu prostredníctvom grantov, verejného obstarávania, cien a nepriameho plnenia a zabezpečujú kontroly zodpovednosti finančných aktérov. Ak má príspevok Únie formu jednorazových platieb, jednotkových nákladov alebo paušálnych sadzieb, úrovne finančnej podpory by sa mali pravidelne preskúmať a v prípade potreby upravovať v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách, pričom sa v prípade potreby zohľadnia životné náklady a náklady spojené s pobytom v hostiteľskej krajine a cestovné náklady. Pravidlá prijaté na základe článku 322 ZFEÚ zahŕňajú aj všeobecný režim podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie.
- (66) V súlade s článkom 193 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách je možné udeliť na už začatú akciu grant pod podmienkou, že žiadateľ je schopný preukázať potrebu začať akciu pred podpísaním dohody o grante. Náklady, ktoré vznikli pred dátumom predloženia žiadosti o grant, však s výnimkou riadne odôvodnených výnimočných prípadov nie sú oprávnené na financovanie z prostriedkov Únie. V súlade s článkom 193 ods. 4 uvedeného nariadenia náklady vzniknuté pred dátumom podania žiadosti o grant, nie sú oprávnené na financovanie z prostriedkov Únie ani v prípade grantov na prevádzku a v takom prípade sa má dohoda o grante podpísať do štyroch mesiacov od začiatku rozpočtového roka prijímateľa. S cieľom predísť akémukoľvek narušeniu podpory Únie, ktoré by mohlo poškodiť záujmy Únie, by malo byť možné v rozhodnutí o financovaní stanoviť, že počas obmedzeného obdobia na začiatku VFR na roky 2021 – 2027 a len v riadne odôvodnených prípadoch sú činnosti a náklady oprávnené od 1. januára 2021, a to aj v prípade, že tieto činnosti boli vykonané a tieto náklady vznikli pred podaním žiadosti o grant.
- (67) Keďže ciele tohto nariadenia nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie z dôvodu nadnárodného charakteru programu, vysokého objemu a širokého geografického rozsahu financovaných činností v oblasti vzdelávacej mobility a spolupráce, jeho vplyvu na prístup k vzdelávacej mobilite a všeobecnejšie na integráciu Únie a z dôvodu posilneného medzinárodného rozmeru programu, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov.

- (68) Nariadenie (EÚ) č. 1288/2013 by sa preto malo zrušiť s účinnosťou od 1. januára 2021.
- (69) S cieľom zabezpečiť kontinuitu v poskytovaní podpory v príslušnej oblasti politiky a umožniť, aby sa vykonávanie programu začalo od začiatku VFR na roky 2021 – 2027, by toto nariadenie malo nadobudnúť účinnosť čo najskôr a malo by sa uplatňovať so spätnou účinnosťou od 1. januára 2021,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet úpravy

Týmto nariadením sa zriaďuje Erasmus+, program pre činnosť Únie v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu (ďalej len „program“) na obdobie VFR na roky 2021 – 2027.

Stanovujú sa v ňom ciele programu, rozpočet na obdobie od roku 2021 do roku 2027, formy financovania z prostriedkov Únie a pravidiel poskytovania takéhoto financovania.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „celoživotné vzdelávanie“ je vzdelávanie vo všetkých jeho formách, buď formálne, neformálne alebo informálne, ktoré sa uskutočňuje vo všetkých etapách života a ktorého výsledkom je zlepšenie alebo aktualizovanie vedomostí, zručností, kompetencií a postojov alebo účasť na živote spoločnosti z osobného, občianskeho, kultúrneho, sociálneho alebo pracovného hľadiska vrátane poskytovania služieb profesijnej orientácie a poradenstva; zahŕňa vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve, všeobecné vzdelávanie, odborné vzdelávanie a prípravu, vysokoškolské vzdelávanie, vzdelávanie dospelých, prácu s mládežou, ako aj iné spôsoby vzdelávania mimo formálneho vzdelávania a odbornej prípravy a zvyčajne podporuje medzisektorovú spoluprácu a flexibilné vzdelávacie dráhy;
2. „vzdelávacia mobilita“ je fyzický presun do inej krajiny, ako je krajina pobytu, s cieľom študovať, absolvovať odbornú prípravu alebo neformálne vzdelávanie či informálne učenie sa;
3. „virtuálne vzdelávanie“ je nadobúdanie vedomostí, zručností a kompetencií prostredníctvom využívania nástrojov informačných a komunikačných technológií, ktoré umožňujú účastníkom zmysluplnú nadnárodnú alebo medzinárodnú vzdelávacu skúsenosť;
4. „neformálne vzdelávanie“ je vzdelávanie, ktoré sa uskutočňuje mimo formálneho vzdelávania a odbornej prípravy prostredníctvom plánovaných činností, pokiaľ ide o vzdelávacie ciele a čas vyhradený na vzdelávanie, pri ktorých je k dispozícii určitý druh podpory vzdelávania;
5. „informálne učenie sa“ je učenie sa, ktoré je výsledkom každodenných činností a skúseností a ktoré nie je organizované ani štruktúrované z hľadiska cieľov, času alebo podpory vzdelávania; z pohľadu učiaceho môže byť neúmyselné;
6. „mladí ľudia“ sú osoby vo veku od 13 do 30 rokov;
7. „šport pre všetkých“ sú voľnočasové pohybové aktivity vykonávané pravidelne na neprofesionálnej úrovni v každom veku na zdravotné, vzdelávacie alebo sociálne účely;
8. „vysokoškolský študent“ je osoba zapísaná v inštitúcii vysokoškolského vzdelávania vrátane krátkého cyklu, bakalárskeho, magisterského alebo doktorandského stupňa vzdelávania alebo iného rovnocenného stupňa, alebo osoba, ktorá nedávno absolvovala štúdium v takýchto inštitúciách;
9. „zamestnanec“ je osoba, ktorá sa profesionálne alebo dobrovoľne podieľa na vzdelávaní, odbornej príprave alebo neformálnom vzdelávaní na všetkých úrovniach, pričom sem patria profesori, učitelia vrátane učiteľov v predškolských zariadeniach, škoolitelia, vedúci pracovníci škôl, pracovníci s mládežou, pracovníci v športe, pracovníci v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, nepedagogickí zamestnanci a iní experti z praxe pravidelne zapojení do podpory vzdelávania;

10. „pracovník v športe“ je osoba, ktorá sa podieľa na usmerňovaní, tréňovaní a vedení športového tímu alebo jednotlivých športovcov, či už za odplatu, alebo dobrovoľne;
11. „učiaci sa v odbornom vzdelávaní a príprave“ je osoba, ktorá je zapísaná do programu počiatočného alebo ďalšieho odborného vzdelávania a prípravy na ktoromkoľvek stupni vzdelávania od sekundárneho až po postsekundárny stupeň, alebo osoba, ktorá nedávno absolvovala takýto program alebo získala kvalifikáciu v rámci takéhoto programu;
12. „žiak“ je osoba zapísaná medzi učiacich sa v inštitúcii poskytujúcej všeobecné vzdelávanie na ktoromkoľvek stupni od vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve až po vyššie sekundárne vzdelávanie alebo osoba vyučovaná mimo inštitucionálneho prostredia, ktorú príslušné orgány považujú za oprávnenú na účasť na programe v ich územnej pôsobnosti;
13. „vzdelávanie dospelých“ je akákoľvek forma vzdelávania dospelých s výnimkou odborného vzdelávania, ktorá nasleduje po počiatočnom vzdelávaní, pričom môže mať formálny, neformálny alebo informálny charakter;
14. „tretia krajina“ je krajina, ktorá nie je členským štátom;
15. „partnerstvo“ je dohoda, ktorú uzavrela skupina inštitúcií a/alebo organizácií s cieľom vykonávať spoločné činnosti a projekty;
16. „spoločný magisterský študijný program Erasmus Mundus“ je integrovaný študijný program ponúkaný aspoň dvomi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania, ktorého výsledkom je spoločný diplom alebo viacnásobné diplomy vydané a podpísané spoločne všetkými zúčastnenými inštitúciami a úradne uznávané v krajinách, v ktorých sa zúčastnené inštitúcie nachádzajú;
17. „medzinárodný“ sa vzťahuje na každú akciu, do ktorej je zapojená aspoň jedna tretia krajina, ktorá nie je pridružená k programu;
18. „virtuálna spolupráca“ je akákoľvek forma spolupráce s využitím nástrojov informačných a komunikačných technológií na uľahčenie a podporu príslušných akcií programu;
19. „inštitúcia vysokoškolského vzdelávania“ je inštitúcia, ktorá v súlade s vnútroštátnym právom alebo praxou ponúka uznávané tituly alebo iné uznávané kvalifikácie terciárneho stupňa, bez ohľadu na to, ako sa dané zariadenie nazýva, alebo porovnateľná inštitúcia terciárneho stupňa, ktorú vnútroštátne orgány považujú za oprávnenú na účasť na programe na svojom území;
20. „nadnárodný“ sa vzťahuje na každú akciu zahŕňajúcu aspoň dve krajiny, ktoré sú buď členskými štátmi, alebo tretími krajinami pridruženými k programu;
21. „činnosť s účasťou mládeže“ je činnosť mimo formálneho vzdelávania a odbornej prípravy, ktorú vykonávajú neformálne skupiny mladých ľudí alebo mládežnícke organizácie a ktorú charakterizuje neformálny alebo informálny prístup k vzdelávaniu;
22. „pracovník s mládežou“ je osoba, ktorá je na profesionálnej alebo dobrovoľnej báze zapojená do neformálneho vzdelávania a podporuje mladých ľudí v ich osobnom sociálno-vzdelávacom a profesijnom rozvoji, ako aj v rozvoji ich kompetencií; patria sem aj osoby, ktoré plánujú, riadia, koordinujú a realizujú činnosti v oblasti mládeže;
23. „Európsky dialóg s mládežou“ je dialóg medzi mladými ľuďmi a mládežníckymi organizáciami a tvorcami politik a osobami s rozhodovacími právomocami a prípadne expertmi, výskumnými pracovníkmi a inými aktérmi občianskej spoločnosti; slúži ako fórum na stále spoločné uvažovanie a konzultácie o prioritách a všetkých oblastiach, ktoré sú pre mladých ľudí dôležité;

24. „právny subjekt“ je fyzická osoba alebo právnická osoba zriadená a uznaná ako taká podľa vnútroštátneho práva, práva Únie alebo medzinárodného práva, ktorá má právnu subjektivitu a ktorá môže, konajúc vo svojom mene, uplatňovať práva a podliehať povinnostiam, alebo subjekt, ktorý nemá právnu subjektivitu, ako je uvedené v článku 197 ods. 2 písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách;
25. „osoby s nedostatkom príležitostí“ sú osoby, ktoré z ekonomických, sociálnych, kultúrnych, geografických alebo zdravotných dôvodov, vzhľadom na ich prisťahovalecký pôvod, alebo z dôvodov, ako sú zdravotné postihnutie alebo ťažkosti vo vzdelávaní, alebo z akéhokoľvek iného dôvodu vrátane dôvodu, ktorý by mohol viesť k diskriminácii podľa článku 21 Charty základných práv Európskej únie, čelia prekážkam, ktoré im bránia v účinnom prístupe k príležitostiam v rámci programu;
26. „národný orgán“ je jeden alebo viacero orgánov, ktoré sú na vnútroštátnej úrovni zodpovedné za monitorovanie riadenia programu v členskom štáte alebo v tretej krajine pridruženej k programu a za dohľad nad ním;
27. „národná agentúra“ je jeden subjekt alebo viaceré subjekty, ktoré sú zodpovedné za riadenie vykonávania programu na vnútroštátnej úrovni v členskom štáte alebo v tretej krajine pridruženej k programu;
28. „začínajúca organizácia“ je organizácia alebo inštitúcia, ktorá predtým nebola podporovaná v rámci daného typu akcie podporovanej prostredníctvom programu alebo programu na roky 2014-2020 buď ako koordinátor, alebo ako partner.

Článok 3

Ciele programu

1. Všeobecným cieľom programu je prostredníctvom celoživotného vzdelávania podporovať vzdelávací, profesijný a osobný rozvoj ľudí v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu v Európe a mimo nej a tým prispievať k udržateľnému rastu, kvalitným pracovným miestam a sociálnej súdržnosti, k podpore inovácie a k posilneniu európskej identity a aktívneho občianstva. Program je kľúčovým nástrojom budovania európskeho vzdelávacieho priestoru, podpory pri realizácii európskej strategickej spolupráce v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vrátane jej príslušných sektorových programov, napredovania v spolupráci zameranej na politiku v oblasti mládeže v rámci stratégie Európskej únie pre mládež na roky 2019 – 2027 a rozvoja európskeho rozmeru v športe.
2. Program má podporovať tieto špecifické ciele:
- a) vzdelávaciu mobilitu jednotlivcov a skupín, a spoluprácu, kvalitu, začleňovanie a rovnosť, excelentnosť, tvorivosť a inováciu na úrovni organizácií a politík v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;
 - b) mobilitu v oblasti neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a aktívnu účasť mladých ľudí, a spoluprácu, kvalitu, začleňovanie, tvorivosť a inováciu na úrovni organizácií a politík v oblasti mládeže;
 - c) vzdelávaciu mobilitu pracovníkov v športe, a spoluprácu, kvalitu, začleňovanie, tvorivosť a inováciu na úrovni športových organizácií a športových politík.
3. Ciele programu sa plnia prostredníctvom týchto troch kľúčových akcií, ktoré majú prevažne nadnárodný alebo medzinárodný charakter:
- a) vzdelávacia mobilita („kľúčová akcia 1“);
 - b) spolupráca medzi organizáciami a inštitúciami („kľúčová akcia 2“) a

c) podpora rozvoja politík a spolupráce („kľúčová akcia 3“).

Ciele programu sa plnia aj prostredníctvom akcií Jean Monnet uvedených v článku 8.

Akcie podporované v rámci programu sú stanovené v kapitolách II (vzdelávanie a odborná príprava), III (mládež) a IV (šport). Opis uvedených akcií sa uvádza v prílohe I. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 33 s cieľom zmeniť uvedenú prílohu, ak je to potrebné, doplnením opisu akcií s cieľom prispôbiť sa vývoju v príslušných oblastiach.

Článok 4

Európska pridaná hodnota

1. Programom sa podporujú len tie akcie a činnosti, ktoré predstavujú potenciálnu európsku pridanú hodnotu a prispievajú k dosiahnutiu cieľov programu stanovených v článku 3.
2. Európska pridaná hodnota akcií a činností programu je zabezpečená napríklad ich:
 - a) nadnárodným charakterom, najmä pokiaľ ide o vzdelávaciu mobilitu a spoluprácu zameranú na dosiahnutie udržateľného systémového vplyvu;
 - b) komplementárnosťou a synergiami s inými programami a politikami na vnútroštátnej úrovni, na úrovni Únie a na medzinárodnej úrovni;
 - c) príspevkom k účinnému využívaniu nástrojov Únie v oblasti transparentnosti a uznávania kvalifikácií.

KAPITOLA II

VZDELÁVANIE A ODBORNÁ PRÍPRAVA

Článok 5

Kľúčová akcia 1

Vzdelávacia mobilita

1. V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy sa programom podporujú tieto činnosti v rámci kľúčovej akcie 1:
 - a) vzdelávacia mobilita vysokoškolských študentov a zamestnancov;
 - b) vzdelávacia mobilita učiacich sa a zamestnancov v odbornom vzdelávaní a príprave;
 - c) vzdelávacia mobilita žiakov a zamestnancov škôl;
 - d) vzdelávacia mobilita účastníkov vzdelávania dospelých a zamestnancov.
2. Vzdelávaciu mobilitu podľa tohto článku môže dopĺňať virtuálne vzdelávanie a opatrenia, ako je jazyková podpora, prípravné návštevy, odborná príprava a virtuálna spolupráca. V prípade osôb, ktoré sa do vzdelávacej mobility nemôžu zapojiť, je vzdelávaciu mobilitu možné nahradiť virtuálnym vzdelávaním.

Článok 6

Kľúčová akcia 2**Spolupráca medzi organizáciami a inštitúciami**

V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy sa programom podporujú tieto činnosti v rámci kľúčovej akcie 2:

- a) partnerstvá pre spoluprácu a výmenu postupov vrátane malých partnerstiev na podporu širšieho a inkluzívnejšieho prístupu k programu;
- b) partnerstvá pre excelentnosť, najmä Európske univerzity, platformy centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy a spoločné magisterské študijné programy Erasmus Mundus;
- c) partnerstvá pre inováciu s cieľom posilniť inovačnú kapacitu Európy;
- d) používateľsky ústretové online platformy a nástroje virtuálnej spolupráce vrátane podporných služieb pre eTwinning a Elektronickú platformu vzdelávania dospelých v Európe a nástroje na uľahčenie vzdelávacej mobility vrátane iniciatívy európska študentská karta.

Článok 7

Kľúčová akcia 3**Podpora rozvoja politík a spolupráce**

V oblasti vzdelávania a odbornej prípravy sa programom podporujú tieto činnosti v rámci kľúčovej akcie 3:

- a) príprava a vykonávanie všeobecných a sektorových politických programov Únie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, a to aj s podporou siete Eurydice alebo činností iných príslušných organizácií, a podpora bolonského procesu;
- b) nástroje a opatrenia Únie, ktorými sa podporuje kvalita, transparentnosť a uznávanie kompetencií, zručností a kvalifikácií⁽³⁰⁾;
- c) politický dialóg a spolupráca s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane celoúniijných sietí, európskych organizácií a medzinárodných organizácií pôsobiach v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy;
- d) opatrenia, ktoré prispievajú k vysokokvalitnému a inkluzívnemu vykonávaniu programu;
- e) spolupráca s inými nástrojmi Únie a podpora iných politík Únie;
- f) činnosti zamerané na šírenie informácií a zvyšovanie povedomia o výsledkoch a prioritách európskych politík a o programe.

Článok 8

Akcie Jean Monnet

Programom sa podporuje výučba, vzdelávanie, výskum a diskusie o záležitostiach týkajúcich sa európskej integrácie vrátane budúcich výziev a príležitostí Únie, a to prostredníctvom týchto akcií:

- a) akcia Jean Monnet v oblasti vysokoškolského vzdelávania;

⁽³⁰⁾ Najmä spoločného rámca na poskytovanie lepších služieb v oblasti zručností a kvalifikácií (Europass); európskeho kvalifikačného rámca (EKR); európskeho referenčného rámca zabezpečenia kvality odborného vzdelávania a prípravy (EQAVET); Európskeho systému kreditov pre odborné vzdelávanie a prípravu (ECVET); Európskeho systému prenosu a zhromažďovania kreditov (ECTS); Európskeho registra zabezpečenia kvality vysokoškolského vzdelávania (EQAR); Európskeho združenia zabezpečenia kvality vysokoškolského vzdelávania (ENQA); Európskej siete informačných centier v európskom regióne a národných informačných centier pre akademické uznávanie v Európskej únii a sietí Euroguidance.

- b) akcia Jean Monnet v iných oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy;
- c) podpora týchto inštitúcií presadzujúcich cieľ európskeho záujmu: Európsky univerzitný inštitút vo Florencii vrátane jeho Školy nadnárodnej správy vecí verejných; College of Europe (v Bruggách a Natoline); Európsky inštitút verejnej správy v Maastrichte; Akadémia európskeho práva v Trieri; Európska agentúra pre rozvoj špeciálneho a inkluzívneho vzdelávania v Odense; a Medzinárodné stredisko európskeho odborného vzdelávania v Nice.

KAPITOLA III

MLÁDEŽ

Článok 9

Kľúčová akcia 1

Vzdelávacia mobilita

1. V oblasti mládeže sa programom podporujú tieto akcie v rámci kľúčovej akcie 1:
 - a) vzdelávacia mobilita mladých ľudí;
 - b) činnosti s účasťou mládeže;
 - c) činnosti v rámci iniciatívy DiscoverEU;
 - d) vzdelávacia mobilita pracovníkov s mládežou.
2. Akcie podľa odseku 1 môže dopĺňať virtuálne vzdelávanie a opatrenia, ako je jazyková podpora, prípravné návštevy, odborná príprava a virtuálna spolupráca. V prípade osôb, ktoré sa do vzdelávacej mobility nemôžu zapojiť, je vzdelávaciu mobilitu možné nahradiť virtuálnym vzdelávaním.

Článok 10

Kľúčová akcia 2

Spolupráca medzi organizáciami a inštitúciami

V oblasti mládeže sa programom podporujú tieto akcie v rámci kľúčovej akcie 2:

- a) partnerstvá pre spoluprácu a výmenu postupov vrátane malých partnerstiev na podporu širšieho a inkluzívnejšieho prístupu k programu;
- b) partnerstvá pre inováciu s cieľom posilniť inovačnú kapacitu Európy;
- c) používateľsky ústretové online platformy a nástroje virtuálnej spolupráce.

Článok 11

Kľúčová akcia 3

Podpora rozvoja politík a spolupráce

V oblasti mládeže sa programom podporujú tieto akcie v rámci kľúčovej akcie 3:

- a) príprava a vykonávanie politického programu Únie v oblasti mládeže, podľa potreby s podporou zo strany siete wiki pre mládež;
- b) nástroje a opatrenia Únie, ktorými sa podporuje kvalita, transparentnosť a uznávanie kompetencií a zručností najmä prostredníctvom osvedčenia Youthpass;

- c) politický dialóg a spolupráca s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane celoúniijných sietí, európskych organizácií a medzinárodných organizácií pôsobiach v oblasti mládeže, Európsky dialóg s mládežou, a podpora Európskeho fóra mládeže;
- d) opatrenia, ktoré prispievajú k vysokokvalitnému a inkluzívnemu vykonávaniu programu, vrátane podpory siete Eurodesk;
- e) spolupráca s inými nástrojmi Únie a podpora iných politík Únie;
- f) činnosti zamerané na šírenie informácií a zvyšovanie povedomia o výsledkoch a prioritách európskych politík a o programe.

KAPITOLA IV

ŠPORT

Článok 12

Kľúčová akcia 1

Vzdelávacia mobilita

1. V oblasti športu sa programom podporuje vzdelávacia mobilita pracovníkov v športe v rámci kľúčovej akcie 1.
2. Vzdelávaciu mobilitu podľa tohto článku môže dopĺňať virtuálne vzdelávanie a opatrenia, ako je jazyková podpora, prípravné návštevy, odborná príprava a virtuálna spolupráca. V prípade osôb, ktoré sa do vzdelávacej mobility nemôžu zapojiť, je vzdelávaciu mobilitu možné nahradiť virtuálnym vzdelávaním.

Článok 13

Kľúčová akcia 2

Spolupráca medzi organizáciami a inštitúciami

V oblasti športu sa programom podporujú tieto akcie v rámci kľúčovej akcie 2:

- a) partnerstvá pre spoluprácu a výmenu postupov vrátane malých partnerstiev na podporu širšieho a inkluzívnejšieho prístupu k programu;
- b) neziskové športové podujatia zamerané na ďalší rozvoj európskeho rozmeru športu a podporujúce aspekty dôležité pre šport pre všetkých.

Článok 14

Kľúčová akcia 3

Podpora rozvoja politík a spolupráce

V oblasti športu sa programom podporujú tieto akcie v rámci kľúčovej akcie 3:

- a) príprava a vykonávanie politického programu Únie v oblasti športu a pohybovej aktivity;
- b) politický dialóg a spolupráca s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane európskych organizácií a medzinárodných organizácií pôsobiach v oblasti športu;
- c) opatrenia, ktoré prispievajú k vysokokvalitnému a inkluzívnemu vykonávaniu programu;
- d) spolupráca s inými nástrojmi Únie a podpora iných politík Únie;

- e) činnosti zamerané na šírenie informácií a zvyšovanie povedomia o výsledkoch a prioritách európskych politík a o programe.

KAPITOLA V

ZAČLEŇOVANIE

Článok 15

Stratégia začleňovania

Komisia do ... [šesť mesiacov po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] vypracuje rámec opatrení na začleňovanie s cieľom zvýšiť mieru účasti osôb s nedostatkom príležitostí, ako aj usmernenia na vykonávanie takýchto opatrení. Uvedené usmernenia sa podľa potreby aktualizujú počas trvania programu. Na základe rámca opatrení na začleňovanie a s osobitným dôrazom na špecifické výzvy týkajúce sa prístupu k programu v rámci vnútroštátnych kontextov sa vypracujú akčné plány začleňovania a stanú sa neoddeliteľnou súčasťou pracovných programov národných agentúr. Komisia pravidelne monitoruje vykonávanie uvedených akčných plánov začleňovania.

Článok 16

Opatrenia finančnej podpory na začleňovanie

1. Komisia v prípade potreby zabezpečuje zavedenie opatrení finančnej podpory vrátane predbežného financovania, aby sa uľahčila účasť osôb s nedostatkom príležitostí, najmä tých, ktorých účasť bránia finančné dôvody. Výška podpory je založená na objektívnych kritériách.
2. Komisia v prípade potreby upravuje granty na podporu vzdelávacej mobility v rámci programu alebo ich úpravou poveruje národné agentúry, aby sa zlepšil prístup osôb s nedostatkom príležitostí a zabezpečilo hladké vykonávanie programu.
3. Náklady na opatrenia na uľahčenie alebo podporu začleňovania nesmú byť dôvodom na zamietnutie žiadosti v rámci programu.

KAPITOLA VI

FINANČNÉ USTANOVENIA

Článok 17

Rozpočet

1. Finančné krytie na vykonávanie programu na obdobie od roku 2021 do roku 2027 sa stanovuje na 24 574 000 000 EUR v bežných cenách.
2. V dôsledku úpravy špecifickej pre program, stanovenej v článku 5 nariadenia (EÚ, Euratom) 2020/2093, sa suma stanovená v odseku 1 tohto článku zvýši o dodatočné pridelené rozpočtové prostriedky vo výške 1 700 000 000 EUR (v stálych cenách roku 2018), ako sa uvádza v prílohe II k uvedenému nariadeniu.
3. Orientačné rozdelenie sumy stanovenej v odseku 1 je takéto:
 - a) 20 396 420 000 EUR, čo predstavuje 83 % zo sumy uvedenej v odseku 1 tohto článku, na akcie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy uvedené v článkoch 5 až 8, sa prideliť takto:
 - i) najmenej 7 057 161 320 EUR, čo predstavuje 34,6 % z celkovej sumy stanovenej v písmene a) tohto odseku, na akcie uvedené v článku 5 ods. 1 písm. a) a na akcie uvedené v článku 6 písm. a) realizované v oblasti vysokoškolského vzdelávania;
 - ii) najmenej 4 385 230 300 EUR, čo predstavuje 21,5 % z celkovej sumy stanovenej v písmene a) tohto odseku, na akcie uvedené v článku 5 ods. 1 písm. b) a na akcie uvedené v článku 6 písm. a) realizované v oblasti odborného vzdelávania a prípravy;

- iii) najmenej 3 100 255 840 EUR, čo predstavuje 15,2 % z celkovej sumy stanovenej v písmene a) tohto odseku, na akcie uvedené v článku 5 ods. 1 písm. c) a na akcie uvedené v článku 6 písm. a) realizované v oblasti školského vzdelávania;
 - iv) najmenej 1 182 992 360 EUR, čo predstavuje 5,8 % z celkovej sumy stanovenej v písmene a) tohto odseku, na akcie uvedené v článku 5 ods. 1 písm. d) a na akcie uvedené v článku 6 písm. a) realizované v oblasti vzdelávania dospelých;
 - v) najmenej 367 135 560 EUR, čo predstavuje 1,8 % z celkovej sumy stanovenej v písmene a) tohto odseku, na akcie Jean Monnet uvedené v článku 8;
 - vi) najmenej 3 467 391 400 EUR, čo predstavuje 17 % z celkovej sumy stanovenej v písmene a) tohto odseku, na akcie, ktoré sú prevažne priamo riadené, a na horizontálne činnosti uvedené v článku 5 ods. 2, článku 6 písm. b), c) a d) a článku 7;
 - vii) 836 253 220 EUR, čo predstavuje 4,1 % z celkovej sumy stanovenej v písmene a) tohto odseku, na rozpätie flexibility na prípadnú podporu ktorejkoľvek z akcií uvedených v kapitole II;
- b) 2 531 122 000 EUR, čo predstavuje 10,3 % zo sumy stanovenej v odseku 1 tohto článku, na akcie v oblasti mládeže uvedené v článkoch 9, 10 a 11;
- c) 466 906 000 EUR, čo predstavuje 1,9 % zo sumy stanovenej v odseku 1 tohto článku, na akcie v oblasti športu uvedené v článkoch 12, 13 a 14;
- d) najmenej 810 942 000 EUR, čo predstavuje 3,3 % zo sumy stanovenej v odseku 1 tohto článku, ako príspevok na prevádzkové náklady národných agentúr;
- e) 368 610 000 EUR, čo predstavuje 1,5 % zo sumy stanovenej v odseku 1 tohto článku, na programovú podporu.

4. Pridelenie dodatočných rozpočtových prostriedkov uvedených v odseku 2 sa vykoná v súlade s orientačným rozdelením uvedeným v odseku 3 na pomernom základe.

5. Okrem súm stanovených v odsekoch 1 a 2 tohto článku a s cieľom posilniť medzinárodný rozmer programu sa na podporu akcií realizovaných a riadených v súlade s týmto nariadením sprístupní dodatočný finančný príspevok na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj susedstva a rozvojovej a medzinárodnej spolupráce – Globálna Európa, ktorým sa mení a zrušuje rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 466/2014/EÚ a zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1601 a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 a na základe nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Nástroj predvstupovej pomoci (IPA III). Uvedený príspevok sa financuje v súlade s nariadeniami, ktorými sa zriaďujú uvedené nástroje.

6. Finančné prostriedky, s ktorými majú hospodáriť národné agentúry, sa pridelujú na základe počtu obyvateľov a životných nákladov v dotknutom členskom štáte, na základe vzdialenosti medzi hlavnými mestami členských štátov a na základe výkonnosti. Komisia ďalej upresní uvedené kritériá a ich príslušné vzorce v pracovných programoch uvedených v článku 22. Uvedenými vzorcami sa v čo najväčšej možnej miere zabráňuje podstatným zníženiam ročného rozpočtu pridelovaného členským štátom z roka na rok a minimalizuje sa nadmerná nerovnováha vo výške pridelovaných finančných prostriedkov. Finančné prostriedky sa pridelujú na základe výkonnosti s cieľom podporovať efektívne a účinné využívanie zdrojov. Kritériá používané na meranie výkonnosti sa zakladajú na najnovších dostupných údajoch.

7. Sumy stanovené v odsekoch 1 a 2 sa môže použiť na technickú a administratívnu pomoc určenú na vykonávanie programu, ako sú prípravné, monitorovacie, kontrolné, auditorské a hodnotiace činnosti vrátane systémov informačných technológií na úrovni inštitúcií.

8. Zdroje pridelené členským štátom v rámci zdieľaného riadenia sa môžu na žiadosť dotknutého členského štátu previesť do programu za podmienok stanovených v článku 26 v nariadení Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu, Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, a pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc (ďalej len „nariadenie o spoločných ustanoveniach na roky 2021 – 2027“). Komisia implementuje uvedené zdroje priamo v súlade s článkom 62 ods. 1 prvým pododsekom písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo nepriamo v súlade s písmenom c) uvedeného pododseku. Uvedené zdroje sa použijú v prospech dotknutého členského štátu.

Článok 18

Formy financovania z prostriedkov Únie a metódy vykonávania

1. Program sa musí vykonávať konzistentne v rámci priameho riadenia v súlade s článkom 62 ods. 1 prvým pododsekom písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách alebo v rámci nepriameho riadenia so subjektmi uvedenými v článku 62 ods. 1 prvom pododseku písm. c) uvedeného nariadenia.

2. Z programu sa môže poskytovať financovanie v akejkoľvek forme stanovenej v nariadení o rozpočtových pravidlách, a to najmä vo forme grantov, cien a verejného obstarávania.

3. Príspevky do vzájomného poisťovacieho mechanizmu môžu pokrývať riziko spojené s vymáhaním finančných prostriedkov, ktoré majú zaplatiť ich príjemcovia, a podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách sa považujú za dostatočnú záruku. Uplatňuje sa článok 37 ods. 7 nariadenia (EÚ) 2021/... (*).

KAPITOLA VII

ÚČASŤ NA PROGRAME

Článok 19

Tretie krajiny pridružené k programu

1. Program je otvorený účasti týchto tretích krajín:

a) členom Európskeho združenia voľného obchodu, ktorí sú členmi Európskeho hospodárskeho priestoru, v súlade s podmienkami stanovenými v Dohode o Európskom hospodárskom priestore;

b) prístupujúcim krajinám, kandidátskym krajinám a potenciálnym kandidátom v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;

c) krajinám európskej susedskej politiky v súlade so všeobecnými zásadami a všeobecnými podmienkami účasti týchto krajín na programoch Únie stanovenými v príslušných rámcových dohodách a rozhodnutiach Rady pre pridruženie alebo v podobných dohodách a v súlade s osobitnými podmienkami stanovenými v dohodách medzi Úniou a týmito krajinami;

(*) Číslo nariadenia uvedeného v dokumente ST 7064/2020 (2018/0224(COD)).

- d) iným tretím krajinám v súlade s podmienkami stanovenými v osobitnej dohode vzťahujúcej sa na účasť tretej krajiny na akomkoľvek programe Únie, ak sa touto dohodou:
- i) zabezpečuje spravodlivú rovnováhu, pokiaľ ide o príspevky a výhody tretej krajiny zúčastňujúcej sa na programoch Únie;
 - ii) stanovujú podmienky účasti na programoch vrátane výpočtu finančných príspevkov na jednotlivé programy a ich administratívne náklady;
 - iii) neudeľuje tretej krajine rozhodovacia právomoc v súvislosti s programom Únie;
 - iv) zaručujú práva Únie na zabezpečenie správneho finančného riadenia a na ochranu jej finančných záujmov.

Príspevky uvedené v prvom pododseku písm. d) bode ii) predstavujú pripísané príjmy v súlade s článkom 21 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

2. Krajiny uvedené v odseku 1 sa môžu zúčastňovať na programe len v plnom rozsahu a za podmienky, že spĺňajú všetky povinnosti, ktoré sa týmto nariadením ukladajú členským štátom

Článok 20

Tretie krajiny, ktoré nie sú pridružené k programu

V riadne odôvodnených prípadoch v záujme Únie môžu byť akcie programu uvedené v článkoch 5 až 7, článku 8 písm. a) a b) a článkoch 9 až 14 otvorené aj účasti právnych subjektov z tretích krajín, ktoré nie sú k programu pridružené.

Článok 21

Pravidlá vzťahujúce sa na priame a nepriame riadenie

1. Program je otvorený účasti verejných a súkromných právnych subjektov pôsobiach v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu.
2. V prípade výberov v rámci priameho a nepriameho riadenia môžu byť členmi výberovej komisie externí experti, ako sa uvádza v článku 150 ods. 3 treťom pododseku nariadenia o rozpočtových pravidlách.
3. Verejné právne subjekty a inštitúcie a organizácie v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu, ktoré počas posledných dvoch rokov dostali viac ako 50 % svojich ročných príjmov z verejných zdrojov, sa považujú za majúce potrebnú finančnú, odbornú a administratívnu spôsobilosť vykonávať činnosti v rámci programu. Na preukázanie uvedenej spôsobilosti nie sú povinné predložiť ďalšiu dokumentáciu.
4. Komisia môže spolu s tretími krajinami, ktoré nie sú pridružené k programu, alebo s ich organizáciami a agentúrami vydať spoločné výzvy na financovanie projektov na základe zodpovedajúcich finančných prostriedkov. Projekty sa môžu hodnotiť a vyberať prostredníctvom spoločných postupov hodnotenia a výberu, na ktorých sa dohodnú zapojené finančujúce organizácie alebo agentúry, v súlade so zásadami stanovenými v nariadení o rozpočtových pravidlách.

KAPITOLA VIII

PROGRAMOVANIE, MONITOROVANIE A HODNOTENIE

Článok 22

Pracovný program

Program sa vykonáva prostredníctvom pracovných programov uvedených v článku 110 nariadenia o rozpočtových pravidlách. V pracovných programoch sa uvedie suma pridelená na každú akciu a rozdelenie finančných prostriedkov medzi členské štáty a tretie krajiny pridružené k programu pre akcie, ktoré sa majú riadiť národnou agentúrou. Komisia prijme pracovné programy prostredníctvom vykonávacích aktov. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 34.

Článok 23

Monitorovanie a podávanie správ

1. Ukazovatele na účely podávania správ o pokroku programu pri dosahovaní všeobecných a špecifických cieľov stanovených v článku 3 sú uvedené v prílohe II.
2. Na zabezpečenie účinného posúdenia pokroku programu pri dosahovaní jeho cieľov je Komisia splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 33 s cieľom zmeniť prílohu II, ak je to potrebné, ohľadne ukazovateľov v súlade s cieľmi programu, ako aj doplniť toto nariadenie o ustanovenia o vytvorení rámca na monitorovanie a hodnotenie.
3. Systémom podávania správ o výkonnosti sa zabezpečí, aby sa údaje na monitorovanie vykonávania programu a hodnotenie získavali efektívne, účinne, včas a aby boli primerane podrobné.

Na uvedený účel sa príjemcom finančných prostriedkov Únie a prípadne členským štátom ukladajú primerané požiadavky na podávanie správ.

Článok 24

Hodnotenie

1. Hodnotenia sa vykonávajú včas, aby sa mohli využiť v rozhodovacom procese.
2. Hneď, ako sú k dispozícii dostatočné informácie o vykonávaní programu, najneskôr však 31. decembra 2024, Komisia vykoná priebežné hodnotenie programu. Uvedené priebežné hodnotenie musí byť doplnené záverečným hodnotením programu na roky 2014-2020, ktoré sa začne do priebežného hodnotenia. Pri priebežnom hodnotení programu sa posúdi celková účinnosť a výkonnosť programu, a to aj ohľadne jeho nových iniciatív, a realizácia opatrení na začleňovanie a zjednodušenie.
3. Bez toho, aby boli dotknuté požiadavky stanovené v kapitole X a povinnosti národných agentúr stanovené v článku 27, členské štáty Komisii do 31. mája 2024 predložia správu o vykonávaní a vplyve programu na svojom území.
4. Komisia v prípade potreby a na základe priebežného hodnotenia predloží legislatívny návrh na zmenu tohto nariadenia.
5. Na konci obdobia vykonávania, najneskôr však 31. decembra 2031, vykoná Komisia záverečné hodnotenie výsledkov a vplyvu programu.
6. Komisia predloží všetky hodnotenia vykonané podľa tohto článku vrátane priebežného hodnotenia spolu so svojimi pripomienkami Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov.

KAPITOLA IX

INFORMOVANIE, KOMUNIKÁCIA A ŠÍRENIE INFORMÁCIÍ

Článok 25

Informovanie, komunikácia a šírenie informácií

1. Národné agentúry v spolupráci s Komisiou vypracujú jednotnú stratégiu, pokiaľ ide o účinný kontakt s verejnosťou a šírenie a využívanie výsledkov činností podporovaných v rámci akcií, ktoré riadia v rámci programu. Národné agentúry pomáhajú Komisii vo všeobecnej úlohe šírenia informácií o programe vrátane informácií o akciách a činnostiach riadených na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie, ako aj o jeho výsledkoch. Národné agentúry informujú príslušné cieľové skupiny o akciách a činnostiach uskutočňovaných vo svojich príslušných krajinách.
2. Prijemcovia finančných z prostriedkov Únie musia priznať pôvod týchto finančných prostriedkov a zabezpečiť viditeľnosť financovania z prostriedkov Únie najmä pri propagácii akcií a ich výsledkov, a to tým, že poskytnú ucelené, účinné a primerané ciele informácie rôznym cieľovým skupinám vrátane médií a verejnosti.
3. Právne subjekty v rámci sektorov, na ktoré sa program vzťahuje, používajú na účely komunikácie a šírenia informácií týkajúcich sa programu značku „Erasmus+“.
4. Komisia vykonáva informačné a komunikačné akcie v súvislosti s programom, akciami vykonávanými v rámci programu a dosiahnutými výsledkami. Komisia zabezpečuje, aby sa v prípade relevantnosti výsledky programu zverejňovali a informácie o nich vo veľkom rozsahu šíрили tak, aby sa podporila výmena najlepších postupov medzi zainteresovanými stranami a prijímateľmi programu.
5. Finančné zdroje vyčlenené na program zároveň prispievajú k inštitucionálnej komunikácii o politických prioritách Únie, pokiaľ sa uvedené priority týkajú cieľov stanovených v článku 3.

KAPITOLA X

SYSTÉM RIADENIA A AUDITU

Článok 26

Národný orgán

1. Členské štáty do ... [jeden mesiac po dátume nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia] oznámia Komisii formou oficiálneho oznámenia, ktoré zašle ich stále zastúpenie, osobu alebo osoby, ktoré sú právne splnomocnené konať v ich mene ako národný orgán na účely tohto nariadenia. Ak sa vymení národný orgán počas programu, dotknutý členský štát túto skutočnosť bezodkladne oznámi Komisii v súlade s rovnakým postupom.
2. Členské štáty prijímajú všetky potrebné a vhodné opatrenia na odstránenie akýchkoľvek právnych a administratívnych prekážok pre riadne fungovanie programu, a to podľa možnosti vrátane opatrení zameraných na riešenie problémov, ktoré vedú k ťažkostiam pri získavaní víz alebo povolení na pobyt.
3. Každý národný orgán do ... [tri mesiace po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia] určí národnú agentúru počas trvania programu. Národný orgán nesmie určiť ministerstvo ako národnú agentúru. Národné orgány môžu určiť viac ako jednu národnú agentúru. Ak existuje viac než jedna národná agentúra, členské štáty stanovujú vhodný mechanizmus na koordináciu riadenia vykonávania programu na vnútroštátnej úrovni, a to najmä s cieľom zabezpečiť jednotnú a nákladovo efektívne vykonávanie programu a v tejto súvislosti efektívny kontakt s Komisiou, a uľahčiť prípadný presun finančných prostriedkov medzi národnými agentúrami, čím sa umožní flexibilnejšie a lepšie využívanie finančných

prostriedkov pridelených členským štátom. Každý členský štát si určí, ako usporiada vzťah medzi svojím národným orgánom a národnou agentúrou, a to vrátane takých úloh, akou je stanovenie pracovného programu národnej agentúry. Národný orgán predloží Komisii primerané *ex-ante* posúdenie zhody potvrdzujúce, že národná agentúra spĺňa podmienky článku 62 ods. 1 prvého pododseku písm. c) bodov v) alebo vi) a článku 154 ods. 1 až 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách, a požiadavky Únie na normy vnútornej kontroly pre národné agentúry a pravidlá riadenia finančných prostriedkov programu určených na grantovú podporu.

4. Národný orgán určí nezávislý audítorský subjekt uvedený v článku 29.

5. Národný orgán pri svojom *ex-ante* posúdení zhody vychádza z vlastných kontrol a auditov alebo kontrol a auditov vykonaných nezávislým audítorským subjektom uvedeným v článku 29. Ak bola pre program určená tá istá národná agentúra ako pre program na roky 2014-2020, rozsah *ex-ante* posúdenia zhody sa obmedzí na požiadavky, ktoré sú nové a špecifické pre program, pokiaľ to nie je odôvodnené inak.

6. V prípade, že Komisia zamietne určenie národnej agentúry na základe svojho *ex-ante* posúdenia zhody alebo ak národná agentúra nespĺňa minimálne požiadavky stanovené Komisiou, národný orgán zabezpečí prijatie potrebných nápravných opatrení s cieľom zaistiť, aby národná agentúra spĺňala tieto minimálne požiadavky, alebo za národnú agentúru určí iný subjekt.

7. Národný orgán monitoruje riadenie programu a vykonáva nad ním dohľad na vnútroštátnej úrovni. Informuje Komisiu a konzultuje s ňou s dostatočným predstihom pred tým, ako prijme akékoľvek rozhodnutie, ktoré môže mať značný vplyv na riadenie programu, najmä pokiaľ ide o jeho národnú agentúru.

8. Národný orgán poskytuje primerané spolufinancovanie na operácie svojej národnej agentúry s cieľom zabezpečiť, aby sa program riadil podľa platných pravidiel Únie.

9. Na základe ročného vyhlásenia riadiaceho subjektu národnej agentúry, nezávislého audítorského stanoviska k nemu a analýzy súladu a výkonnosti národnej agentúry, ktorú uskutoční Komisia, národný orgán každoročne informuje Komisiu o svojich činnostiach týkajúcich sa monitorovania programu a dohľadu nad ním.

10. Národný orgán preberá zodpovednosť za správne riadenie finančných prostriedkov Únie, ktoré Komisia v rámci programu previedla na národnú agentúru.

11. V prípade akejkoľvek nezrovnalosti, nedbanlivosti alebo podvodu, ktoré možno pripísať národnej agentúre, alebo v prípade akýchkoľvek závažných nedostatkov alebo nedostatočnej výkonnosti národnej agentúry, ktoré vedú k vzniku pohľadávok Komisie voči národnej agentúre, národný orgán refunduje nevymôžené finančné prostriedky Komisii.

12. Za okolností uvedených v odseku 11 môže národný orgán z vlastnej iniciatívy alebo na žiadosť Komisie zrušiť mandát národnej agentúry. V prípade, že národný orgán chce zrušiť mandát národnej agentúry z iného opodstatneného dôvodu, oznámi zrušenie mandátu Komisii najmenej šesť mesiacov pred predpokladaným dátumom ukončenia mandátu národnej agentúry. V takom prípade sa národný orgán a Komisia oficiálne dohodnú na konkrétnych a včasných prechodných opatreniach.

13. V prípade zrušenia mandátu podľa odseku 12 vykoná národný orgán potrebné kontroly týkajúce sa finančných prostriedkov Únie zverených národnej agentúre, ktorej mandát bol zrušený, a zabezpečí, aby sa tieto finančné prostriedky a všetky dokumenty a nástroje riadenia potrebné na riadenie programu previedli nerušene na novú národnú agentúru. Národný orgán poskytne národnej agentúre, ktorej mandát bol zrušený, potrebnú finančnú podporu, aby mohla pokračovať v plnení svojich zmluvných záväzkov voči prijímateľom v rámci programu a voči Komisii, a to až do prevodu týchto záväzkov na novú národnú agentúru.

14. Národný orgán na žiadosť Komisie určí inštitúcie alebo organizácie, alebo druhy takýchto inštitúcií a organizácií, ktoré sa majú považovať za oprávnené na účasť na konkrétnych akciách programu na ich príslušných územiach.

Článok 27

Národná agentúra

1. Národná agentúra:

- a) má právnu subjektivitu alebo je súčasťou právneho subjektu, ktorý má právnu subjektivitu, a riadi sa právom dotknutého členského štátu;
- b) má náležitú kapacitu na riadenie, zamestnancov a infraštruktúru na uspokojivé plnenie svojich úloh, a tak zabezpečuje efektívne a účinné riadenie programu a správne finančné riadenie prostriedkov Únie;
- c) má prevádzkové a právne prostriedky na uplatňovanie administratívnych pravidiel, zmluvných pravidiel a pravidiel finančného riadenia stanovených na úrovni Únie;
- d) poskytuje primerané finančné záruky vydané podľa možnosti orgánom verejnej moci a zodpovedajúce úrovni finančných prostriedkov Únie, na ktorých spravovanie je vyzvaná;

2. Národná agentúra zodpovedá za riadenie všetkých fáz projektového cyklu akcií, ktoré riadi, ako sú stanovené v pracovných programoch podľa článku 22 tohto nariadenia, v súlade s článkom 62 ods. 1 prvým pododsekom písm. c) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

3. Národná agentúra má potrebné odborné znalosti na pokrytie všetkých sektorov programu. Ak má členský štát alebo tretia krajina pridružená k programu viac ako jednu národnú agentúru, tieto národné agentúry majú spoločne potrebné odborné znalosti na pokrytie všetkých sektorov programu.

4. Národná agentúra poskytuje grantovú podporu prijímateľom v zmysle článku 2 bodu 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách, a to formou dohody o grante, ktorú Komisia špecifikovala pre príslušnú akciu programu.

5. Národná agentúra podáva každý rok správu svojmu národnému orgánu a Komisii v súlade s článkom 155 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Národná agentúra zodpovedá za implementáciu pripomienok, ktoré Komisia vydá v nadväznosti na svoju analýzu ročného vyhlásenia riadiaceho subjektu a nezávislého audítorského stanoviska k nemu.

6. Národná agentúra nesmie bez predchádzajúceho písomného schválenia národným orgánom a Komisiou delegovať na tretiu stranu žiadnu úlohu týkajúcu sa programu ani plnenie rozpočtu, ktoré jej boli zverené. Národná agentúra si zachováva výhradnú zodpovednosť za všetky úlohy delegované na tretiu stranu.

7. Ak sa mandát národnej agentúry zruší, táto národná agentúra zostáva právne zodpovedná za plnenie svojich zmluvných záväzkov voči prijímateľom programu a voči Komisii až do prevodu týchto záväzkov na novú národnú agentúru.

8. Národná agentúra zodpovedá za riadenie a ukončovanie finančných dohôd týkajúcich sa programu na roky 2014-2020, ktoré sú na začiatku programu ešte stále otvorené.

Článok 28

Európska komisia

1. Komisia preskúma vnútroštátne systémy riadenia a kontroly na základe požiadaviek na súlad pre národné agentúry podľa článku 26 ods. 3, najmä na základe *ex-ante* posúdenia zhody, ktoré jej poskytol národný orgán, ročného vyhlásenia riadiaceho subjektu národnej agentúry a stanoviska nezávislého audítorského subjektu k nemu s náležitým zohľadnením ročných informácií od národného orgánu o jeho činnostiach týkajúcich sa monitorovania programu a dohľadu nad ním.
2. Do dvoch mesiacov od doručenia *ex-ante* posúdenia zhody od národného orgánu podľa článku 26 ods. 3 Komisia prijme, podmienene prijme alebo zamietne určenie národnej agentúry. Komisia nesmie uzatvoriť zmluvný vzťah s národnou agentúrou, kým neprijme *ex-ante* posúdenia zhody. V prípade podmieneneho prijatia môže Komisia na svoj zmluvný vzťah s národnou agentúrou uplatniť primerané ochranné opatrenia.
3. Komisia každý rok sprístupní národnej agentúre tieto finančné prostriedky programu:
 - a) finančné prostriedky na grantovú podporu v dotknutom členskom štáte na akcie programu, ktorých riadenie je zverené národnej agentúre;
 - b) finančný príspevok na podporu úloh národnej agentúry súvisiacich s riadením programu, ktorý sa stanoví na základe výšky finančných prostriedkov Únie na grantovú podporu zverených národnej agentúre;
 - c) ak je to relevantné, dodatočné finančné prostriedky na opatrenia podľa článku 7 písm. d), článku 11 písm. d) a článku 14 písm. c).
4. Komisia stanoví požiadavky na pracovný program národnej agentúry. Komisia nesprístupní národnej agentúre finančné prostriedky programu, kým formálne neschváli jej pracovný program.
5. Komisia po posúdení ročného vyhlásenia riadiaceho subjektu a stanoviska nezávislého audítorského subjektu k nemu zašle svoje stanovisko a pripomienky k nim národnej agentúre a národnému orgánu.
6. V prípade, že Komisia nemôže prijať ročné vyhlásenie riadiaceho subjektu alebo nezávislé audítorské stanovisko k nemu, alebo v prípade neuspokojivej implementácie pripomienok Komisie národnou agentúrou môže Komisia prijať akékoľvek ochranné a nápravné opatrenia potrebné na ochranu finančných záujmov Únie v súlade s článkom 131 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
7. Komisia v spolupráci s národnými agentúrami zabezpečí, aby postupy zavedené na vykonávanie programu boli konzistentné a jednoduché a aby informácie boli vysokej kvality. V tejto súvislosti sa zorganizujú pravidelné stretnutia so sieťou národných agentúr s cieľom zabezpečiť konzistentné vykonávanie programu vo všetkých členských štátoch a vo všetkých tretích krajinách pridružených k programu.
8. Komisia najmä v rámci nepriameho riadenia zabezpečí, aby sa systémy informačných technológií potrebné na plnenie cieľov programu stanovených v článku 3 vyvíjali vhodným a včasným spôsobom a tak, aby poskytovali jednoduchý prístup a boli používateľsky ústretové. Programom sa podporuje vývoj, prevádzka a údržba takýchto systémov informačných technológií.

Článok 29

Nezávislý auditorský subjekt

1. Nezávislý auditorský subjekt vydáva auditorské stanovisko k ročnému vyhláseniu riadiaceho subjektu uvedenému v článku 155 ods. 1 nariadenia o rozpočtových pravidlách. Stanovisko tvorí základ celkového uistenia podľa článku 127 nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Nezávislý auditorský subjekt:
 - a) má potrebnú odbornú spôsobilosť na vykonávanie auditov vo verejnom sektore;
 - b) zabezpečuje, aby boli pri jeho auditoch zohľadňované medzinárodne prijaté auditorské štandardy;
 - c) nesmie byť v konflikte záujmov vo vzťahu k právnenému subjektu, ktorého súčasťou je národná agentúra; nezávislý auditorský subjekt musí byť predovšetkým funkčne nezávislý od právneho subjektu, ktorého súčasťou je národná agentúra.
3. Nezávislý auditorský subjekt poskytuje Komisii a jej zástupcom a Dvoru audítorov úplný prístup ku všetkým dokumentom a správam, o ktoré sa opiera jeho auditorské stanovisko k ročnému vyhláseniu riadiaceho subjektu národnej agentúry.

Článok 30

Zásady systému kontroly

1. Komisia prijme príslušné opatrenia na zabezpečenie toho, aby sa pri vykonávaní opatrení financovaných na základe tohto nariadenia chránili finančné záujmy Únie prostredníctvom uplatňovania preventívnych opatrení na zamedzenie podvodov, korupcie a iných nezákonných činností, prostredníctvom účinných kontrol a v prípade, že sa zistia nezrovnalosti, prostredníctvom vymáhania neoprávnene vyplatených súm a prípadne prostredníctvom účinných, primeraných a odrádzajúcich správnych a finančných sankcií.
2. Komisia zodpovedá za dozorné kontroly, pokiaľ ide o akcie a činnosti programu riadené národnými agentúrami. Stanoví minimálne požiadavky na kontroly vykonávané národnou agentúrou a nezávislým auditorským subjektom.
3. Národná agentúra zodpovedá za primárne kontroly prijímateľov grantov na akcie, ktoré riadi, ako sa uvádzajú v pracovných programoch podľa článku 22. Uvedené kontroly musia poskytnúť primerané uistenie, že udelené granty sa využívajú v súlade s ich určením a s platnými pravidlami Únie.
4. Pokiaľ ide o finančné prostriedky programu prevedené na národné agentúry, Komisia zabezpečuje riadnu koordináciu svojich kontrol s národnými orgánmi a národnými agentúrami na základe zásady jediného auditu a v nadväznosti na analýzu rizík. Tento odsek sa nevzťahuje na vyšetrovania vykonávané OLAF-om.

Článok 31

Ochrana finančných záujmov Únie

Ak sa prostredníctvom rozhodnutia prijatého podľa medzinárodnej dohody alebo na základe akéhokoľvek iného právneho nástroja zúčastňuje na programe tretia krajina, táto tretia krajina udelí potrebné práva a prístup zodpovednému povolujuúcemu úradníkovi, OLAF-u a Dvoru audítorov na riadne vykonávanie ich príslušných právomocí. V prípade OLAF-u tieto práva zahŕňajú právo viesť vyšetrovania vrátane kontrol a inšpekcií na mieste, ako sa stanovuje v nariadení (EÚ, Euratom) č. 883/2013.

KAPITOLA XI

KOMPLEMENTÁRNOSŤ

Článok 32

Kumulatívne a alternatívne financovanie

1. Program sa vykonáva tak, aby sa zabezpečila jeho celková konzistentnosť a komplementárnosť s inými príslušnými politikami, programami a fondmi Únie, najmä tými, ktoré sa týkajú vzdelávania a odbornej prípravy, kultúry a médií, mládeže a solidarity, zamestnanosti a sociálneho začleňovania, výskumu a inovácií, priemyslu a podnikania, digitálnej politiky, poľnohospodárstva a rozvoja vidieka, životného prostredia a klímy, súdržnosti, regionálnej politiky, migrácie, bezpečnosti a medzinárodnej spolupráce a rozvoja.

2. Na akciu, na ktorú sa poskytol príspevok v rámci programu, možno poskytnúť príspevok aj z iného programu Únie, ak sa tieto príspevky nevzťahujú na tie isté náklady. Zodpovedajúci príspevok na akciu podlieha pravidlám príslušného programu Únie. Kumulatívne financovanie nepresiahne celkové oprávnené náklady na akciu. Podpora z iných programov Únie sa môže vypočítať na pomernom základe v súlade s dokumentmi, ktorými sa stanovujú podmienky podpory.

3. Návrhy projektov môžu získať podporu z Európskeho fondu regionálneho rozvoja alebo Európskeho sociálneho fondu plus v súlade s článkom 73 ods. 4 nariadenia o spoločných ustanoveniach na roky 2021 – 2027, ak získali značku Znamka excelentnosti na základe splnenia týchto kumulatívnych podmienok:

- a) boli posúdené vo výzve na predkladanie návrhov v rámci tohto programu;
- b) spĺňajú minimálne požiadavky na kvalitu stanovené v uvedenej výzve na predkladanie návrhov; a
- c) nemôžu sa financovať v rámci uvedenej výzvy na predkladanie návrhov z dôvodu rozpočtových obmedzení.

KAPITOLA XII

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 33

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článkoch 3 a 23 sa Komisii udeľuje na obdobie trvania programu.
3. Delegovanie právomoci uvedené v článkoch 3 a 23 môže Európsky parlament alebo Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s expertmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva.

5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po jeho prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článkov 3 a 23 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament a Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 34

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Výbor sa môže schádzať v špecifickom zložení s cieľom riešiť sektorové otázky. Prípadne možno *ad hoc* a v súlade s rokovacím poriadkom výboru pozývať externých expertov vrátane zástupcov sociálnych partnerov, aby sa na jeho schôdzach zúčastnili ako pozorovatelia.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 35

Zrušenie

Nariadenie (EÚ) č. 1288/2013 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2021.

Článok 36

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie nemá vplyv na pokračovanie ani zmenu akcií začatých podľa nariadenia (EÚ) č. 1288/2013, ktoré sa naďalej vzťahujú na uvedené akcie až do ich ukončenia.
2. Z finančného krytia programu sa môžu uhrádzať aj výdavky na technickú a administratívnu pomoc potrebnú na zabezpečenie prechodu medzi programom a opatreniami prijatými podľa nariadenia (EÚ) č. 1288/2013.
3. V súlade s článkom 193 ods. 2 druhým pododsekom písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách a odchylne od článku 193 ods. 4 uvedeného nariadenia sa v riadne odôvodnených prípadoch uvedených v rozhodnutí o financovaní môžu činnosti podporované podľa tohto nariadenia a súvisiace náklady vzniknuté v roku 2021 považovať za oprávnené od 1. januára 2021 aj v prípade, že tieto činnosti boli vykonané a tieto náklady vznikli pred podaním žiadosti o grant. V prípade grantov na prevádzku na rozpočtový rok 2021 sa dohody o grante môžu výnimočne podpísať do šiestich mesiacov od začiatku rozpočtového roka prijímateľa.
4. V prípade potreby možno rozpočtové prostriedky na pokrytie výdavkov uvedených v článku 17 ods. 7 zahrnúť do rozpočtu Únie na obdobie po roku 2027, aby sa umožnilo riadenie akcií a činností, ktoré sa neskončia do 31. decembra 2027.

5. Členské štáty na vnútroštátnej úrovni zabezpečia nerušený prechod medzi akciami vykonanými podľa programu na roky 2014 – 2020 a akciami, ktoré sa majú realizovať v rámci programu.

Článok 37

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom jeho uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2021.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V ...

Za Európsky parlament
predseda

...

Za Radu
predseda

...

PRÍLOHA I

OPIS AKCIÍ STANOVENÝCH V KAPITOLÁCH II, III a IV

1. KĹÚČOVÁ AKCIA 1 – VZDELÁVACIA MOBILITA

- 1.1. Vzdelávacia mobilita: krátkodobá, dlhodobá, skupinová alebo individuálna mobilita zameraná na rôzne tematické oblasti a študijné predmety vrátane výhľadovo orientovaných oblastí, ako sú digitálna oblasť, zmena klímy, čistá energia a umelá inteligencia.
- 1.2. Činnosti s účasťou mládeže: činnosti, ktorých cieľom je pomôcť mladým ľuďom zapájať sa a naučiť ich zapájať sa do života občianskej spoločnosti, zvyšovať ich povedomie o spoločných európskych hodnotách a podporovať dialóg medzi mladými ľuďmi a osobami s rozhodovacími právomocami na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni.
- 1.3. DiscoverEU: informálna a neformálna vzdelávacia činnosť so silným vzdelávacím a inkluzívnym rozmerom pozostávajúca zo vzdelávacích skúseností a cestovania po celej Európe s cieľom podporovať pocit príslušnosti k Únii a umožniť účastníkom objavovať európsku kultúrnu a jazykovú rozmanitosť.

2. KĹÚČOVÁ AKCIA 2 – SPOLUPRÁCA MEDZI ORGANIZÁCIAMI A INŠTITÚCIAMI

- 2.1. Partnerstvá pre spoluprácu: rozmanité činnosti zamerané na spoluprácu, ktoré spoločne vykonávajú organizácie a inštitúcie z rôznych krajín najmä s cieľom vymieňať si a rozvíjať nové nápady a postupy, zdieľať a porovnávať postupy a metódy a rozvíjať a posilňovať sieťových partnerov. Táto akcia zahŕňa malé partnerstvá osobitne navrhnuté na podporu širšieho a inkluzívnejšieho prístupu k programu prostredníctvom činností s nižšími grantovými sumami, kratším obdobím trvania a jednoduchšími administratívnymi požiadavkami.
- 2.2. Partnerstvá pre excelentnosť: rôzne projekty partnerstiev a siete inštitúcií a poskytovateľov vzdelávania a odbornej prípravy, ktorých cieľom je podpora excelentnosti a posilnenie medzinárodného rozmeru a rozvoj dlhodobých stratégií na zlepšenie kvality na systémovej úrovni vo všetkých oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, a to najmä prostredníctvom spoločne vyvinutých inovačných postupov a pedagogických postupov, vysokej úrovne zakomponovanej mobility a silného zamerania na medzidisciplinárnosť, konkrétne:
 - 2.2.1. aliancie inštitúcií vysokoškolského vzdelávania (Európske univerzity), ktoré vyvíjajú spoločné dlhodobé stratégie pre vysokokvalitné vzdelávanie, výskum a inováciu a pre službu spoločnosti, a to na základe spoločnej vízie a spoločných hodnôt, vysokej úrovne mobility a silného zamerania na medzidisciplinárnosť a otvorené študijné programy spájajúce moduly v rôznych krajinách;
 - 2.2.2. partnerstvá poskytovateľov odborného vzdelávania a prípravy (platformy centier excelentnosti odborného vzdelávania) zakomponované v miestnych a regionálnych stratégiách pre udržateľný rast, inováciu a konkurencieschopnosť, ktoré spoločne pracujú na vysokokvalitných nadnárodných programoch odborného vzdelávania zameraných na uspokojenie súčasných a vznikajúcich potrieb zručností v jednotlivých sektorochoch;
 - 2.2.3. integrované študijné programy (spoločné magisterské študijné programy Erasmus Mundus), ktoré ponúkajú inštitúcie vysokoškolského vzdelávania usadené v Európe a v iných krajinách sveta a ktorými sa podporuje excelentnosť vysokoškolského vzdelávania a celosvetová internacionalizácia.

V rámci akcie uvedenej v bode 2.2. sa môžu podporovať aj projekty partnerstiev a aliancie na podporu excelentnosti v oblasti školského vzdelávania a vzdelávania dospelých.

- 2.3. Partnerstvá pre inováciu: partnerstvá v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy a mládeže s cieľom inovačných postupov na podporu, konkrétne:
 - 2.3.1. aliancie: strategická spolupráca medzi kľúčovými aktérmi v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a v oblasti podnikov a výskumu, ktorou sa podporuje inovácia a modernizácia systémov vzdelávania a odbornej prípravy;

2.3.2. projekty, ktorými sa podporuje inovácia, tvorivosť, elektronická účasť a sociálne podnikanie v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže.

2.4. Neziskové športové podujatia: podujatia uskutočňované buď v jednej krajine, alebo súčasne vo viacerých krajinách s cieľom zvýšiť povedomie o úlohe športu v rôznych oblastiach, ako napríklad sociálne začleňovanie, rovnosť príležitostí a zdraviu prospešné pohybové aktivity.

2.5. Online platformy a nástroje virtuálnej spolupráce v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy a mládeže.

3. KĹÚČOVÁ AKCIA 3 – PODPORA ROZVOJA POLITÍK A SPOLUPRÁCE

3.1. Príprava a vykonávanie všeobecných a sektorových politických programov Únie, ktoré pozostávajú z rozmanitej škály činností zameraných na inšpiráciu a podporu politík a stratégií v oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu vrátane európskych politických programov a stratégií v rôznych oblastiach vzdelávania, v oblasti mládeže a športu vrátane činností, ktorými sa podporuje politická spolupráca na európskej úrovni. Táto akcia zahŕňa aj podporu pre experimentovanie v oblasti politiky na európskej úrovni, podporu činností zameraných na riešenie vznikajúcich výziev v rôznych tematických oblastiach a podporu zhromažďovania vedomostí vrátane prieskumov a štúdií.

3.2. Podpora nástrojov a opatrení Únie, ktorými sa podporuje kvalita, transparentnosť a uznávanie kompetencií, zručností a kvalifikácií vrátane činností zameraných na uľahčenie prenosu kreditov, podporu zabezpečovania kvality, podporu potvrdzovania neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa vrátane riadenia zručností a usmerňovania, a podporu príslušných subjektov, sietí a nástrojov, ktorými sa uľahčujú výmeny v oblasti transparentnosti a uznávania.

3.3. Politický dialóg v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu a spolupráca s príslušnými zainteresovanými stranami vrátane rozmanitej škály činností, ako napríklad konferencie a iné druhy podujatí, podpora spolupráce s medzinárodnými organizáciami a podpora fungovania Európskeho dialógu s mládežou, sietí na úrovni celej Únie a európskych organizácií, ktoré sledujú všeobecný záujem Únie.

3.4. Opatrenia, ktoré prispievajú k vysokokvalitnému a inkluzívnemu vykonávaniu programu vrátane podpory činností a subjektov, ako napríklad výskumných centier, informačných sietí a činností v oblasti odbornej prípravy a spolupráce, ktorými sa zlepšuje vykonávanie programu, buduje kapacita národných agentúr a zlepšuje strategickú implementáciu, a využíva potenciál bývalých účastníkov programu Erasmus+ a iných multiplikátorov ako pozitívne vzory.

3.5. Spolupráca s inými nástrojmi Únie a podpora iných politík Únie vrátane podpory činností na posilnenie synergií a komplementárnosti s inými nástrojmi Únie a vnútroštátnymi nástrojmi, a podpora spolupráce so štruktúrami, ktorými sa takéto nástroje implementujú.

3.6. Činnosti zamerané na šírenie informácií o výsledkoch a zvyšovanie povedomia, ktoré sú zamerané na informovanie občanov a organizácií o programe a o politikách Únie v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, mládeže a športu.

4. AKCIE JEAN MONNET

4.1. Akcia Jean Monnet v oblasti vysokoškolského vzdelávania: podpora inštitúcií vysokoškolského vzdelávania v rámci Únie a mimo nej prostredníctvom modulov, katedier a centier excelentnosti v rámci akcií Jean Monnet a prostredníctvom projektov a činností zameraných na vytváranie sietí v rámci akcií Jean Monnet.

4.2. Akcia Jean Monnet v iných oblastiach vzdelávania a odbornej prípravy: činnosti zamerané na podporu vedomostí o záležitostiach Únie v inštitúciách vzdelávania a odbornej prípravy, ako sú školy a inštitúty odborného vzdelávania a prípravy.

4.3. Podpora určených inštitúcií uvedených v článku 8 písm. c).

PRÍLOHA II

UKAZOVATELE

Merania kvantitatívnych ukazovateľov sa v relevantných prípadoch rozčlenia podľa krajiny, pohlavia a typu akcie a činnosti.

1. Oblasť, ktoré sa majú monitorovať

— Účasť na vzdelávacej mobilitě.

— Organizácie a inštitúcie s posilneným európskym a medzinárodným rozmerom.

2. Prvky, ktoré sa majú merať

2.1. Kľúčová akcia 1 – Vzdelávacia mobilita:

2.1.1. počet účastníkov, ktorí sa zúčastňujú na činnostiach v oblasti vzdelávacej mobility v rámci kľúčovej akcie 1;

2.1.2. počet organizácií a inštitúcií, ktoré sa zúčastňujú na programe v rámci kľúčovej akcie 1;

2.1.3. počet účastníkov, ktorí sa zúčastňujú na činnostiach v oblasti virtuálneho vzdelávania v rámci kľúčovej akcie 1;

2.1.4. podiel účastníkov, ktorí sa domnievajú, že ich účasť na činnostiach v oblasti vzdelávacej mobility v rámci kľúčovej akcie 1 bola pre nich prospešná;

2.1.5. podiel účastníkov, ktorí sa domnievajú, že ich účasťou na činnostiach v rámci kľúčovej akcie 1 sa posilnil ich pocit európskej príslušnosti.

2.2. Kľúčová akcia 2 – Spolupráca medzi organizáciami a inštitúciami:

2.2.1. počet organizácií a inštitúcií, ktoré sa zúčastňujú na programe v rámci kľúčovej akcie 2;

2.2.2. podiel organizácií a inštitúcií, ktoré sa domnievajú, že vďaka svojej účasti na kľúčovej akcii 2 vyvinuli vysokokvalitné postupy;

2.2.3. počet používateľov platforiem virtuálnej spolupráce podporených v rámci kľúčovej akcie 2.

2.3. Kľúčová akcia 3 – Podpora rozvoja politík a spolupráce:

2.3.1. počet organizácií a inštitúcií, ktoré sa zúčastňujú na grantových akciách v rámci kľúčovej akcie 3.

2.4. Začleňovanie:

2.4.1. počet osôb s nedostatkom príležitostí, ktoré sa zúčastňujú na činnostiach v rámci kľúčovej akcie 1;

2.4.2. počet začínajúcich organizácií a inštitúcií, ktoré sa zúčastňujú na programe v rámci kľúčových akcií 1 a 2.

2.5. Zjednodušenie:

2.5.1. počet malých partnerstiev podporených v rámci kľúčovej akcie 2;

2.5.2. podiel organizácií a inštitúcií, ktoré sa domnievajú, že postupy vzťahujúce sa na účasť na programe sú primerané a jednoduché.

2.6. Klimatický príspevok:

2.6.1. podiel činností zameraných na ciele v oblasti klímy v rámci kľúčovej akcie 1;

2.6.2. podiel projektov zameraných na ciele v oblasti klímy v rámci kľúčovej akcie 2.
